

LA
NOVA
CANÇÓ
...I MÉS!

Selecció de l'Enric Segarra

NOVA CANÇÓ 1

- 01 Les floristes de la Rambla – Miquel Porter
- 02 Se'n va anar - Salomé
- 03 La casa del sol naixent – Els Dracs
- 04 L'Eternitat – Guillermina Motta
- 05 No t'emportis mai l'amor (Dona, dona) – Duo Ausona
- 06 Me n'aniré de casa – M' del Mar Bonet
- 07 Digueu-me perquè – Guillermina Motta
- 08 La cançó de son coletes – Guillem d'Efack
- 09 Deu-me la fe – Jaume Arnella
- 10 Vull ser lliure – Xesco Boix
- 11 Escolta-ho en el vent – Ramon Casajoana i Joan Boix
- 12 La noia del país del nord – Albert Batiste
- 13 Si jo fos pescador – Rafael Subirachs
- 14 Les rondes del vi – Jaume Arnella
- 15 No serem moguts – Xesco Boix
- 16 Els vells – Dolors Lafitte
- 17 Petita festa – Toti Soler
- 18 El rei Joan I de Catalunya – Glòria
- 19 Què volen aquesta gent – M' del Mar Bonet
- 20 La cruel guerra – Consol i Ramon Casajoana
- 21 La vall del riu vermell – Els Sapastres
- 22 Ai, adéu, cara bonica – Falsterbo 3

NOVA CANÇÓ 2

- 01 La marxa dels sants – Jaume Arnella
- 02 Homenatge a Teresa – Ovidi Montllor
- 03 L'Àguila Negra – M' del Mar Bonet
- 04 El drac màgic – Falsterbo 3
- 05 Gemma – Joan Baptista Humet
- 06 El clar país – Núria Feliu
- 07 Quatre llunes – Dolors Lafitte
- 08 Som tu i jo – Joan Isaac
- 09 Susanna – Toti Soler
- 10 A Margarida – Joan Isaac
- 11 Vigila el mar – M' del Mar Bonet
- 12 Arrels - Esquirols
- 13 La presó de Nàpols – UC
- 14 Escolta'm – Núria Feliu
- 15 Catalunya comtat gran – Rafael Subirachs
- 16 Als companys – Ovidi Montllor
- 17 Somni d'alba – Dolors Lafitte (del Lluís Llach)
- 18 Tumbalalaika – Xesco Boix
- 19 La mort del Cap d'Estopa – Miquel Cors
- 20 Fent camí – Esquirols
- 21 Cançó de carrer – Ramon Muntaner
- 22 Au, jovent - Coses

NOVA CANÇÓ 3

- 01 El mariner – Rafael Subirachs
- 02 No passareu – Xavier Ribalta
- 03 Un dia partiré – Joan Isaac
- 04 La gavina – Marina Rossell
- 05 Romanço – Óscar Mas
- 06 Picarol – Xavier Ribalta
- 07 Torna a venir, Vicens – Jordi Barre
- 08 Torna, torna, Serrallonga – Esquirols
- 09 Els núvols – Coses
- 10 Corrandes del temps que fa – Marina Rossell
- 11 La balanguera – M' del Mar Bonet
- 12 Pels carrers de Freixenet – Orquestrina Galana
- 13 Tant com me quedarà – Jordi Barre
- 14 El pi de Formentor – M' del Mar Bonet
- 15 Antònia – Pere Tàpias
- 16 Pirates de l'oest – Esquirols
- 17 Nova cançó de s'amor perdut – Joan Ramon Bonet
- 18 Com el vent – Salomé
- 19 Ningú no compren ningú – La Trinca
- 20 Tio Canya – Al Tall
- 21 Els pastors – Mercè Madolet

NOVA CANÇÓ 4

Lluís Llach, J. M. Serrat, Raimon

- 01 Cal que neixin flors a cada instant – Lluís Llach
- 02 L'estaca
- 03 El bandoler
- 04 Despertar
- 05 Damunt d'una terra
- 06 La gallineta
- 07 Com un arbre nu
- 08 El jorn dels miserables
- 09 Vaixell a Grècia
- 10 Que tinguem sort
- 11 Venim del nord, venim del sud
- 12 Maremar
- 13 Cançó de l'enyor
- 14 Ara que tinc vint anys – Joan Manuel Serrat
- 15 La tieta
- 16 Me'n vaig a peu
- 17 Com ho fa el vent
- 18 Paraules d'amor
- 19 Cançó de matinada
- 20 El país Base - Raimon
- 21 Jo vinc d'un silenci
- 22 Veles e vents

Ens calen cançons d'ara

Hem de cantar cançons, però nostres i fetes ara. Ens calen cançons que tinguin una actualitat per a nosaltres. Tot-hom n'ha cantades fins ara de les que podem anomenar de sempre, i d'aquestes, potser només les més conegudes; un mateix n'hem deixades de banda de magnífiques que corren el perill d'ésser oblidades, i potser per culpa d'una excessiva intromissió de cançons estrangeres. És molt lloable, i àdhuc necessària aquesta intromissió des d'altres terres, però això no ha de privar mai que se segueixin cantant les nostres, siguin tristes o alegres, siguin com siguin: pel fet d'ésser nostres tenim l'obligació de no oblidar-les. Ara bé, és greu que no se'n facin de noves, jo almenys no n'he sentides. Podem atribuir-ho a les circumstàncies, però de cançons se'n poden fer de moltes maneres i maneres; a més, aquestes circumstàncies no poden per elles mateixes privar un poble de les seves cançons. És precisament en moments difícils que han nascut gran nombre de cançons: de les més boniques, aquelles que els pobles han transformat en una mena d'oració col·lectiva.

Es trasta, doncs, que surtin cançons d'aquest moment nostre. Les darreres generacions bé ho van fer. Rodoreda, Nicolau, Morera, Vives... que aleshores eren joves. Van fer cançons que tots seguim cantant.

Què fan els músics que ara són joves? Les generacions futures podrien dir de nosaltres que van ésser una generació que no sabé fer-se les seves pròpies cançons; en realitat podrien dir que amb prou feines vam cantar.

Fixem-nos a França, què passa: de qualsevol tema, de qualsevol fet, important o no — però és igual — sorgeix una cançó; i quines cançons!

Estem massa intel·lectualitzats? Tindrem por de cantar-les si en fem? Ben bé no ho sabem, però alguna cosa passa.

A les places dels pobles es ballen sardanes; se'n ballen moltes de compositors nous. Hi ha poetes i bé en surten de nous! També tenim músics. Què passa? Anem cadascú pel seu costat, o budem simplement.

Us imagineu si com a França tinguéssim aquesta mena de trobadors com són els "chansonniers", que anessin pels pobles i per tot el país cantant cançons nostres? Les cançons franceses, italianes, mexicanes i moltes d'altres, bé són escolades per tothom! Però no vull ésser massa optimista. Potser amb el temps ho aconseguirem. De moment, per què no intentem de fer les nostres pròpies cançons i cantar-les?

Lluís Serrahima

En el món de la cançó havia estat determinant que Lluís Serrahima, inspirant-se en Josep Benet, publicués el 1959 a la revista *Germinàbit* l'article *Ens calen cançons d'ara*. El text animava la creació de cançons modernes en català. Les reaccions van comportar el 1961 uns primers recitals i la fundació del col·lectiu Els Setze Jutges, que va esdevenir el pal de paller de la Nova Cançó.

Article *Ens calen cançons d'ara*, de Lluís Serrahima, publicat el gener del 1959 a la revista *Germinàbit*.

01/01

Les floristes de la Rambla

MIQUEL PORTER

Text i música: Miquel Porter

Una de les primeres composicions d'Els Setze Jutges. La voluntat del col·lectiu era distanciar-se de les cançons comercials que sonaven a la ràdio. Miquel Porter va provar d'escriure una cançó original tractant un tema tan quotidià a la Barcelona dels anys seixanta com les floristes de la Rambla.

Les floristes de la Rambla
sembren flors a tots els vents
i si a l'estiu no les venen
ja les vendran a l'hivern.

Venen flors per a turistes,
venen flors als amadors,
venen flors per a les festes
de rics, de pobres, de morts.

Les floristes de la Rambla
ajuden a sortir el sol,
donen el blanc a casades,
donen a vídues el dol.

Venen flors per a les santes,
venen flors a pecadors,
venen flors per a conquestes
de joves malgastadors.

Hi ha una florista a la Rambla
que quan plega cap al tard
guarda una rosa vermella,
la guarda per a l'estimat.

Les floristes de la Rambla
sembren flors a tots els vents
i si a l'estiu no les venen
ja les vendran a l'hivern.

1/02

Se'n va anar

SALOMÉ

Text: Josep Maria Andreu

Música: Lleó Borrell

Hi ha un abans i un després de *Se'n va anar*, que va donar a conèixer Raimon i la Nova Cançó a Europa. Aquesta cançó, que ha esdevingut un clàssic, va guanyar el Festival de Cançó Mediterrània el 1963 amb les veus (per separat, tal com s'estilava en el concurs) de Raimon i Salomé. Se n'han publicat moltes versions. Aquesta és la de Salomé.

Tant de temps que ha passat!
Dintre meu, tanta nit!
Dalt del cel, la ciutat
on potser
ella ha fugit.

Se'n va anar
en un dia molt clar.
Jo no sé
si a una terra llunyana.
Se'n va anar
cap enllà.
No sé pas
si tornarà.

Se'n va anar,
va donar-me la mà,
que a un adéu
no li cal cap paraula.
Se'n va anar
i un mirar
m'ha quedat per recordar.

Digues-me, amor, si és ben cert
que més enllà fa bon dia.
Digues-me si mai quan un es perd
és que ha trobat l'alegria.

Se'n va anar,
va donar-me la mà.
Jo no sé
quina cosa em diria.
Se'n va anar
cel enllà
i mai més
no tornarà.

01/03

La casa del sol naixent

ELS DRACS

Text i música: Tradicionals dels Estats Units

Adaptació del text: Ramon Folch i Camarasa

The House of the Rising Sun és una cançó que The Animals havia popularitzat amb un enregistrament el 1964. Els Dracs en va gravar el 1965 aquesta adaptació al català, que va tenir molt d'èxit. Bob Dylan, Joan Baez, Led Zeppelin, Scorpions, Jimi Hendrix i Nina Simone són alguns dels artistes i grups que han versionat aquesta composició.

Hi ha un casa a Nova Orleans.
Se'n diu el Sol Naixent.
Ha estat de molts xicots la perdició.
Jo en sóc un cas vivent.

La mare era modista.
Tenia molt bones mans.
Mon pare era un jugador
allà, a Nova Orleans.

Maleta, beguda i no res més
li cal a un jugador.
Només se sent cofoi de tot
quan li diuen borratxo.

Oh, mare, els fills avisa
que no facin com jo he fet,
viure sempre en el pecat i el vici,
a la casa del Sol Naixent.

Hi ha un casa a Nova Orleans.
Se'n diu el Sol Naixent.
Ha estat de molts xicots la perdició.
Jo en sóc un cas vivent.

01/04

L'eternitat

GUILLERMINA MOTTA

Text i música: Guillermina Motta

Guillermina Motta va estudiar filosofia i lletres. Aquesta cançó, una de les primeres que va escriure, planteja els grans dubtes existencials i mostra l'esperit humanista de l'autora. L'extraordinària melodia i la sensibilitat en la manera d'interpretar el text ajuden a crear una cançó rodona.

A tu, que, més lluny
de la mar i del cel,
a tu, que en el fons
de la terra i l'infern,
has trobat el senyal
d'una fe sense fi
i d'un déu ple d'amor
i d'un déu que a la vida
t'assenyala el camí.

Jo, que tinc por
de la vida i de la mort.
Jo, que no sé ni d'on vinc
ni allà on vaig,
ara et vull demanar

que no em tanquis els ulls
i que em miris com sóc,
que com tu també vull
d'il·lusió omplir-me el cor.

I tu, que ja mai
demanes el perquè.
I tu, que ja mai
sents angoixa per res,
no tens dret a ignorar
la meua soledat.
Pensa que jo, com tu,
pensa que jo, com tu
vull tenir l'eternitat.

01/05

No t'emportis mai l'amor

DUO AUSONA

Text: Aaron Zeitlin

Música: Sholom Secunda

Adaptació del text: Duo Ausona

Versió de *Donna, donna*, una cançó de la tradició jueva que va popularitzar arreu del món Joan Baez. Sota el nom de *No t'emportis mai l'amor*, en va gravar aquesta versió el Duo Ausona, un grup de Vic en el qual hi havia Dolors Roca, que després va formar part d'Esquirols.

La lluna ha brillat
molt aquesta nit
amb totes les seves llums.
Quant de temps durarà
el nostre amor...
Quant temps ens estimarem...

Ja l'amor arriba,
i la lluna i el cor
han brillat aquesta nit
amb totes les clarors.

Oreneta, oreneta,
mai no t'emportis el nostre amor.
Oreneta, oreneta,
no t'emportis el nostre cor.

Perquè tota la vida
tots dos tant ens hem estimat.
Perquè a través del cel
tu l'amor ens has portat.

Ara nosaltres
la vida estimem.
No t'emportis el nostre amor,
que tots dos el volem.

Oreneta, oreneta,
mai no t'emportis el nostre amor.
Oreneta, oreneta,
no t'emportis el nostre cor.

Me n'aniré de casa

MARIA DEL MAR BONET

Text i música: Maria del Mar Bonet

La catorzena membre d'Els Setze Jutges es va incorporar al col·lectiu al final del 1966. A *Me n'aniré de casa* explica a la seva mare que ha arribat l'hora de voler-se'n anar de casa. Uns anys més tard, la seva mare li va demanar que escrivís una cançó dient que algun dia tornaria a la llar familiar i Maria del Mar Bonet va escriure *Mercè*.

Me n'aniré de casa,
me n'aniré d'es camp.
Ses oliveres grises
endarrere quedaran.

Si jo li dic a mumare
que també me'n vull anar,
mumare sempre plora
i jo ja no sé plorar...

Me n'aniré de casa
per es camí d'es vent.
Potser trobaré tempesta,
tal vegada molt mal temps.

Me n'aniré de casa
per es camí d'es vent.
Potser trobaré tempesta,
tal vegada molt mal temps.

Es meu amic en Pere
i es meu germà més gran
fa temps que se n'anaren
i ja no tornaran.

Però me n'aniré de casa,
me n'aniré d'es camp.
Ses oliveres grises
endarrere quedaran.

Digueu-me per què

GUILLERMINA MOTTA

Text i música: Guillermina Motta

El batec de la puresa innocent de la primera joventut es pot palpar en les primeres composicions de Guillermina Motta, que, com aquesta cançó, exposen en veu alta dubtes existencials.

Digueu-me per què
quan la vida em somriu
a mi em cauen les llàgrimes.
Digueu-me per què
enmig del dolor
m'hi cap l'esperança.
Digueu-me per què
estant tan avall
sento coses tan altes.
Si sóc tan sols un tros de terra,
per què sento un anhel d'eternitat.
Si sóc tan sols un núvol que passa,

per què s'ofega el cor en altres aigües.
Digueu-me per què
estant tan avall
sento coses tan altes.
Digueu-me per què
jo sento pietat
d'aquell que no estima.
Digueu-me per què
jo crec en l'amor
i crec en la vida.
Digueu-me per què
estant tan avall
sento coses tan altes.

21/08

Sa cançó de son Coletes

GUILLEM D'ÉFAK

Text i música: Guillem d'Éfak

Una crònica de la Guerra Civil a Manacor, disfressada i situada al temps de les germanies per burlar la censura. L'autor presentava el text als censors afirmant que és una cançó popular, però als primers versos n'assumeix l'autoria. Son Coletes és el cementiri de Manacor, on l'autor demana poder-hi anar molts anys caminant.

Sa cançó que escoltareu
l'ha feta Guillem d'Éfak,
més de mig manacorí
i fill d'en Toni Cremat.
La va fer a son Coletes
un horabaixa de març.
Déu vulgui que per molts anys
pugui anar-hi caminant.

L'any mil quatre-cents cinquanta
pitjor fou que el de la fam.
Els rics mengien pa de xexa,
diuen les dones plorant.
Els rics mengien pa de xexa
i per noltros sols no hi ha mestall.
Lo Tort Ballester ho escolta
i li invest cap a Ciutat.

I era una colla de veure. Tots eren manacorins.
Fent-se costar un a l'altre anaven replegant amics.
Primer s'hi ajuntava en Mates, llavors en Fullana i en Gil,
en Nadal, en Mascaró, en Guinovart i en Fornit.
Lo Tort Ballester els comanda perquè era el més decidit.

Per donar compte al rei,
a Nàpols varen anar
i el rei els dóna penyora
que tot s'arranjara,
però els senyors de casa bona
ni el rei volen escoltar.

Tres anys lo Tort Ballester
els tengué acorralats.

Set mil cinc-cents sous donaven
els nobles a qui el matàs.
Feren venir mercenaris,
moros i napolitans.
Calaren foc a les cases
i es fartaren de robar.
Després arribà la venjança
color de vi i de sang.

I era una colla de veure. Tots eren manacorins.
Si ho eren els condemnats també ho eren els botxins.
Primer mararen en Mates, llavors en Fullana i en Gil,
en Nadal, en Mascaró, en Guinovart i en Fornit.
I a lo Tort Ballester el penjaren escorxat de viu en viu.
I escamparen els seus trossos pels entrefors dels camins.

Després d'aquesta endemesa
tot romangué com abans:
els pobres més bocaclosa
i més viudes plorant, plorant.
I no ploraven per elles,
ploraven pels seus infants.
Sa cançó que heu escoltat
l'ha feta Guillem d'Éfak,
qui demana a Déu que el poble
no tenguí mai més tirans
i que si hi torna a haver guerra
la guanyem els catalans.

01/09

Deu-me la fe

JAUME ARNELLA

Text i música: Espirituals negres

Adaptació del text: Joan Soler Amigó

Les cançons espirituals negres van ocupar un lloc important en el repertori inicial de Jaume Arnella, un dels líders d'El Grup de Folk. Jaume Arnella va gravar-ne vint-i-quatre en dos discos de llarga durada en què van col·laborar la Coral Sant Jordi i Joan Soler Amigó.

Deu-me la fe dels meus pares,
deu-me la fe dels meus pares,
deu-me la fe dels meus pares
Pot ser el que em manca a mi.

Va ser bona per al meu pare. Pot ser el que em manca a mi.
Va ser bona per a la mare. Pot ser el que em manca a mi.
Fou la fe de Pau i Siles. Pot ser el que em manca a mi.
Ens durà a tots a la glòria. Pot ser el que em manca a mi.

24/10

Vull ser lliure

XESCO BOIX

Text i música: Espirituals negres

Adaptació del text: Xesco Boix

Xesco Boix va ser un dels membres amb més carisma i amb més personalitat d'El Grup de Folk. Es va estrenar discogràficament interpretant aquest cant a la llibertat.

Vull ser lliure, vull ser lliure,
vull ser lliure, ara mateix, ara mateix.
I abans de ser un esclau,
enterreu-me sota el fang
i deixeu-me viure en pau i llibertat.

Prou segregació, prou segregació,
prou segregació, ara mateix, ara mateix.
I abans de ser un esclau,
enterreu-me sota el fang
i deixeu-me viure en pau i llibertat.

No més guerres, no més guerres,
no més guerres, ara mateix, ara mateix.
I abans de ser un esclau,
enterreu-me sota el fang
i deixeu-me viure en pau i llibertat.

Vull justícia, vull justícia,
vull justícia, ara mateix, ara mateix.
I abans de ser un esclau,
enterreu-me sota el fang
i deixeu-me viure en pau i llibertat.

Pau a tot el món, pau a tot el món,
pau a tot el món, ara mateix, ara mateix.
I abans de ser un esclau,
enterreu-me sota el fang
i deixeu-me viure en pau i llibertat.

No més porres, no més porres,
no més porres, a sobre meu, a sobre meu.
I abans de ser un esclau,
enterreu-me sota el fang
i deixeu-me viure en pau i llibertat.

24/11

Escolta-ho en el vent

RAMON CASAJOANA I JOAN BOIX

Text i música: Bob Dylan

Adaptació del text: Ramon Casajoana

La versió catalana que va popularitzar El Grup de Folk de la cançó més coneguda de Bob Dylan, *Blowin' in the wind*, un dels himnes de la joventut dels anys 60.

Per quants carrers l'home haurà de passar
abans que se'l vulgui escoltar?
Digues-me quants mars li caldrà travessar
abans de poder descansar.
Fins quan les bombes hauran d'esclatar
abans que no en quedi cap?

Això, amic meu, tan sols ho sap el vent.
Escolta la resposta dins el vent.

Quants cops haurà l'home de mirar
amunt
per tal de poder veure el cel?
Quantes orelles haurà de tenir
abans de sentir plorar el món?
Quantes morts veurà al seu entorn
per saber que ha mort massa gent?

Això, amic meu, tan sols ho sap el vent.
Escolta la resposta dins del vent.

Fins quan una roca podrà resistir
abans que se l'endugui el mar?
Quant temps un poble haurà de patir
per manca de llibertat?
Fins quan seguirà l'home girant el cap
per tal de no veure-hi clar?

Això, amic meu, tan sols ho sap el vent.
Escolta la resposta dins el vent.

01/12

La noia del país del nord

ALBERT BATISTE

Text i música: Bob Dylan

Adaptació del text: Bob Dylan

Pau Riba, sense caure en la traducció literal massa forçada, va adaptar al català amb bon gust poètic aquesta peça, una de les més belles del Bob Dylan intimista. La interpreta Albert Batiste, un dels ideòlegs d'El Grup de Folk.

Si viatges pel bell nord glaçat,
on el vent bat el cel fronterer,
dóna'm records a una noia d'allà.
Fa temps l'havia estimat.

No sé si encara em guarda un record.
Jo per ella he pregat molt sovint,
tant de nit en la meua foscor,
com de dia en la meua claror.

Si és quan hi ha tempestes de neu,
quan el riu gela i l'estiu se'n va,
mira si té un jersei prou calent
que l'abrigui dels crits que fa el vent.

Bé... Si viatges pel bell nord glaçat,
on el vent bat el cel fronterer,
dóna'n records a una noia d'allà.
Ja fa temps l'havia estimat.

Mira si els seus cabells són tan llargs,
si fan rius juganers sobre els pits.
Mira si els seus cabells són tan llargs,
si els duu com sempre els he recordat.

01/13

Si jo fos pescador

RAFAEL SUBIRACHS

Text: Joan Salvat-Papasseit

Música: Rafael Subirachs

Gran part de l'obra de Rafael Subirachs ha combinat dos elements en la construcció de les seves cançons: una gran exigència musical i la recerca de textos de poetes. Va ser un dels primers a cantar poemes de Joan Salvat-Papasseit. *Si jo fos pescador* n'és, potser, el millor exemple. Joan Manuel Serrat també la va cantar amb música de Subirachs.

Si jo fos pescador, pescaria l'aurora.
Si jo fos caçador, atraparia el sol.
Si fos lladre d'amor, m'obririen les portes.
Si fos bandit, millor,
que vindria tot sol:
els carcellers del món no em sabrien mai l'ombra.
Si fos lladre i bandit, no em sabrien el vol.

Si tingués un vaixell, m'enduria les noies.
Si volien tornar, deixarien llurs cors:
i en faria fanals
per a prendre'n de nous.

01/14

Les rondes del vi

JAUME ARNELLA

Text: Joan Soler Amigó

Música: Jaume Arnella

Una de les cançons que han traspassat la fama del seu autor fins a ser molt popular en certs àmbits. El mateix Arnella explica que una vegada algú que no sabia que ell era l'autor de la peça li va dir que no la tocava bé.

No vagis a la mar a encomanar les penes.	No siguis sol a beure, que el vi et condemnarà.	La copa que fa cinc, pel gran Pare Noè.
No vagis a la mar: les aigües en van plenes.	El primer brindis va per companys i companyes.	La copa que fa sis, pels diables del cafè.
Vora, vora del port hi ha una vella taverna.	El segon anirà pels qui els han crescut banyes.	Quan el sis serà buit, maleirem l'infern.
Vora, vora del port, un bar de mala mort.	El tercer, libació!, a la salut dels pobres.	La copa que fa vuit, el clero i el govern.
Una bota de rom i una altra d'aiguarent.	No és amb mala intenció deixar al burgès les sobres.	El got de comiat el cantarem tots junts.
Una bota de rom i molta olor de gent.	Atents, amics, encara. Al següent got de vi	El got de comiat, un rèquiem per als difunts.
No siguis sol a beure ni sol a rumiar.	beneïrem la mare que a tots ens va parir.	

1/15

No serem moguts

XESCO BOIX I ELS SAPASTRES

Text i música: Espirituals negres

Adaptació del text: Xesco Boix

Xesco Boix va ser un dels impulsors del Grup de Folk. Va passar un temps vivint als Estats Units, on va amarar-se de les cançons de Woody Guthrie, Pete Seeger i, en general, del *folk* nord-americà. També va prestar atenció a les espirituals negres, algunes de les quals va adaptar al català. *No serem moguts* va ser una de les més populars de l'època.

No serem, no serem moguts!	Lluitarem i aguantarem.
No serem, no serem moguts, igual que el pi a prop de la ribera, no serem moguts!	No serem moguts! Lluitarem i aguantarem. No serem moguts, igual que el pi a prop de la ribera, no serem moguts!
Ens empara el sindicat. No serem moguts! Ens empara el sindicat. No serem moguts, igual que el pi a prop de la ribera, no serem moguts!	No serem, no serem moguts!
No serem, no serem moguts!	El nord i el sud tots junts. No serem moguts! El nord i el sud tots junts. No serem moguts, igual que el pi a prop de la ribera, no serem moguts!
	No serem, no serem moguts!

01/16

Els vells

DOLORS LAFFITTE

Text i música: Jacques Brel

Adaptació del text: Josep Maria Espinàs

Una cançó de Jacques Brel adaptada al català per Josep Maria Espinàs. Combina una evocació tendre de la vellesa amb un cert punt de duresa a través del retrat d'una parella en l'última etapa de la seva vida. En bona mesura, aquesta cançó va inspirar *Els vells amants* de Joan Manuel Serrat.

Els vells no parlen mai o parlen molt poquet, movent el cap només.
No tenen il·lusions i són pobres per més que tinguin molts diners.
On viuen hi fa olor de til·la i poniol i de perfums estranys.
Els vells de la ciutat són com els vells del camp quan ja parlen de l'ahir.
D'haver massa plorat, les llàgrimes als ulls volen sortir.
I si tremolen és quan veuen envellir aquell rellotge tan gran
que remuga al saló, que diu 'sí', que diu 'no', que els diu 'vaig esperant'.
Els vells somnien poc, els pianos són tancats i els llibres, oblidats,
El gat es va morir i el vi dolç dels diumenges ja no els torna rosats.
Els vells es mouen poc i el món on es belluguen es fa petit, petit:
del llit a la finestra, del llit a la butaca i ja del llit al llit.
I quan van pel carrer ben agafats del braç amb caminar de vells
és per seguir al solet l'enterrament d'algú més vell encara que ells.
I oblidar, si pot ser, tota una hora o un matí aquell rellotge gran
que remuga al saló, que diu 'sí', que diu 'no' que els diu 'vaig esperant'.
Els vells no moren pas. Un dia els ve la son i dormen llargament.
Ells s'agafen les mans. Els fa por perdre's, però s'acaben perdent.

I el que queda vivint, el millor o el pitjor, el dolç o el geniüt,
com sigui, és ben segur que el que queda dels dos es declara vençut...
Potser un dia els veureu, o la veureu potser, seient al balancí
tot respirant baixet i demanant perdó d'estar-se encara aquí...
Sentint sense cap por, enmig de la foscor, aquell rellotge gran
que remuga al saló, que diu 'sí', que diu 'no' que els diu 'vaig esperant'.

11/17

Petita festa

TOTI SOLER

Text: Marià Manent, sobre un poema de Li Po

Música: Toti Soler

Li Po està considerat el poeta romàntic més important de la dinastia Tang. Ell és l'autor de *Petita festa*, que Marià Manent va recrear al català. El poema parla d'una persona que beu acompanyada de la seva ombra i de la lluna i es vanagloria que els seus convidats no marxen. Un cant encobert a la solitud musicat i interpretat per Toti Soler.

Prenc un flascó de vi
i entre les flors bevia.
Som tres: la lluna, jo
i l'ombra que em seguia.

No sap beure, per sort,
la lluna, bona amiga,
i a la meua ombra mai
la set no l'angunia.

Quan canto, veus ací
la lluna que s'ho mira;
quan em poso a dansar,
l'ombra em fa companyia.

Quan s'acaba el festí,
els convidats no em fugen:
veus ací una tristor
que mai no l'he coneguda.

Si me'n torno al casal,
em segueix l'ombra muda
i una mica més lluny
m'acompanya la lluna.

El rei Joan I de Catalunya

GLÒRIA

Text: Jaume Picas

Música: Antoni Ros-Marbà

Jaume Picas, un dels lletristes més importants dels primers anys de la Nova Cançó, va ser dels que pensaven que, entre d'altres coses, la Cançó havia de servir per explicar la història del país. Així va néixer *El rei Joan I de Catalunya*. La música la va compondre Antoni Ros-Marbà. Amb aquesta peça Glòria es va convertir en una de les veus femenines més destacades del moment.

El rei Joan I de Catalunya
escolta el rossinyol.
No es vol sentir mai sol.
El rei Joan I de Catalunya
estima el cant novell.
Empaita el cervatell.

Per vós la cançó
i la rosa encesa,
reial amador
de la gentilesa.

El rei Joan I de Catalunya
fa música suau.
Vol tractes amb la pau.

El rei Joan I de Catalunya
té lletra i escriu bé.
No sap comptar el diner.

Per vós la cançó
i la rosa encesa,
reial amador
de la gentilesa.

El rei Joan I de Catalunya
és home de palau.
Fa sempre el que li plau.
El rei Joan primer de Catalunya
desarma el seu castell.
Té el goig a flor de pell.

Per vós la cançó
i la rosa encesa,
reial amador
de la gentilesa.

El rei Joan I de Catalunya
es riu del guerregar.
No plora pel demà.
El rei Joan primer de Catalunya
oblida mort i dol.
No sap que es pon el sol.

En va dic el plany
amb la galta encesa
d'aquest rei estrany
que caigué al parany
de la gentilesa.

Què volen aquesta gent?

MARIA DEL MAR BONET

Text: Lluís Serrahima

Música: Maria del Mar Bonet

Una història basada en el cas de Rafael Guijarro Moreno. La policia va trucar de matinada a casa d'aquest estudiant, que en sentir-se acorralat es va llençar per la finestra i va morir. Elisa Serna en va enregistrar una versió en castellà, *Esa gente qué querrá*.

De matinada han trucat,
són al replà de l'escala;
la mare quan surt a obrir
porta la bata posada.

Què volen aquesta gent,
que truquen de matinada?

-El seu fill, que no és aquí?
-N'és adormit a la cambra.
Què li volen al meu fill?
El fill mig es desvetllava.

La mare ben poc en sap,
de totes les esperances
del seu fill estudiant,
que ben compromès n'estava.

Dies fa que parla poc
i cada nit s'agitava.
Li venia un tremolor
tement un truc a trenc d'alba.

Encara no ben despert,
ja sent viva la trucada
i es llença pel finestral
a l'asfalt d'una volada.

Els que truquen resten muts,
menys un d'ells, potser el que mana,
que s'inclina pel finestral.
Darrere xiscla la mare.

De matinada han trucat.
La llei una hora assenyalà.
Ara l'estudiant és mort,
n'és mort d'un truc a trenc d'alba.

1/20

La cruel guerra

CONSOL CASAJOANA I RAMON CASAJOANA

Text i música: Paul Stookey i Peter Yarrow

Adaptació del text: Ramon Casajoana

Una composició del repertori de Peter, Paul & Mary, amb la guerra de Vietnam de fons.
La història d'un noi que ha d'anar-se'n a la guerra i de la seva companya que no se'n vol separar.

La cruel guerra brama
i en Joan ha de partir.
Jo no vull restar sola
de dia i nit.

No vull restar sola.
Això em destrossa el cor.
Deixa'm venir, deixa'm.
-No, amor meu, no.

Demà ja és diumenge.
L'altre has de partir.
El teu capità et crida i cal obeir.
El teu capità et crida.
Això em destrossa el cor.
Deixa'm venir, deixa'm.
-No, amor meu, no.

Em tallaré les trenes, d'home em vestiré.
Seré el teu camarada quan junts partirem.
Seré el teu camarada.
Ningú no ho sabrà.
Deixa'm venir, deixa'm.
No, amor meu, no.

Oh, estimat, escolta'm. No siguis així.
T'estimo molt més que tot el món junt.
T'estimo molt més.
Tant, que no ho sé dir.
Deixa'm venir, deixa'm.
Sí, amor meu, sí.

21

La vall del riu vermell

ELS SAPASTRES

Text i música: Espirituals negres

Adaptació del text: Joan Soler i Amigó

La vall del riu vermell és una regió americana a cavall de Manitoba, al Canadà, i Dakota del Nord i Minnesota, als Estats Units. La cançó, *Red River Valley* és un cant de comiat als morts. Als Països Catalans va tenir una gran acceptació en els ambients més progressistes. La canta Josep Molí, ara editor d'Alta Fulla i al final dels anys seixanta membre d'Els Sapastres.

Trobarem a faltar el teu somriure.
Dius que ens deixes, te'n vas lluny d'aquí.
Però el record de la vall on vas viure
no l'esborra la pols del camí.

El teu front duu la llum de l'albada,
ja no el solquen dolors ni treballs,
i el vestit amarat de rosada
és vermell com el riu de la vall.

Quan arribis a dalt la carena,
mira el riu i la vall que has deixat,
i aquest cor que ara guarda la pena
tan amarga del teu comiat.

Ai, adéu, cara bonica

FALSTERBO 3

Text i música: Tradicionals catalans

Malgrat que la principal font d'inspiració de Falsterbo 3 va ser el folk nord-americà, el grup d'Eduard Estivill també va beure de la cançó tradicional catalana. *Ai, adéu, cara bonica* n'és el millor exemple. Falsterbo 3 va publicar el 1987, amb un nou text escrit expressament per Pau Riba, una altra versió d'aquesta peça, *El cant del desencant*.

Ai, adéu, cara bonica.
Quin color de rosa tens...
Qui té color de rosa,
no li manquen pretendents.

Fadrinets de la muntanya,
si no ho feu ja ho faré jo,
de posar la mà a la ploma
i dictar-ne una cançó.

D'un fadrí i d'una fadrina
que tots són d'un mateix temps,
ell la troba tota sola
el matí de sant Mateu.

Que plorava i derramava
llàgrimes de sentiment.
Doncs per què, cara bonica,
plores tan amargament?

Ai del pare i de la mare
que no volen que ens casem...

No ploris, cara bonica,
que aviat ens casarem.

Anirem a Barcelona,
on ningú no coneixem.
Tu podràs fer de minyona
i jo, de mosso de peu.

Dels diners de la soldada,
gran botiga pararem
de pinyons i d'avellanes,
també d'arròs i fideus.

Dels diners de les *ganàncies*,
una casa en comprarem,
una casa amb set finestres,
de balcons ja n'hi farem.

Farem una balconada
a la part del sol eixent
per prendre la soledada
tots els dies de l'hivern.

02/01

La marxa dels sants

JAUME ARNELLA

Text i música: Espirituals negres

Adaptació al català: Joan Soler Amigó

Versió de la cançó americana *When the Saints Go Marchin' In*. És un himne *gospel* que es cantava als funerals. Posteriorment se'n van fer versions que van portar el tema al terreny del folk, del jazz i fins i tot del rock. La van cantar Louis Armstrong, Judy Garland, Fats Domino, The Beatles, Elvis Presley i Bruce Springsteen, entre d'altres.

Oh, quan els sants marxïn plegats,
oh, quan els sants marxïn plegats.
Oh, Déu meu, també vull ser-hi
quan els sants marxïn plegats.
El company que jo estimava
va passar primer que jo;
vam quedar que ens reveuríem
quan el Senyor els coronarà.

Quan el Senyor els coronarà,
quan el Senyor els coronarà.
Oh, Déu meu, també vull ser-hi
quan el Senyor els coronarà.

El company que jo estimava
va passar primer que jo;
vam quedar que ens reveuríem
quan seran amb el Senyor.

Oh, quan seran amb el Senyor,
oh, quan seran amb el Senyor.
Oh, Déu meu, també vull ser-hi
quan seran amb el Senyor.

02/02

Homenatge a Teresa

OVIDI MONTLLOR

Text i música: Ovidi Montllor

Una cançó basada en el record de la Teresa, una dona real de l'Alcoi de la postguerra, que va perdre els fills en un bombardeig durant la guerra. Va embogir, però als infants els agradava jugar amb ella.

Com un record d'infantesa
sempre recordaré
a la Teresa,
ballant el vals.
Potser fou l'últim fet
amb algú que estimés
abans que un bombardeig
la tornés boja.
Tots els xiquets la seguíem
i en un solar apartat
ens instruïem
al seu voltant.
Mig descabellonada
ens mostrava les cuixes
i ens donava lliçons
d'anatomia.
Ella ens va dir d'on veníem.
I que els Reis de l'Orient
no existien.
Ni llops ni esperits.
Ens parlava de l'amor

com la cosa més preciosa
i bonica.
Sense pecats.
Ens ensenyà a ballar
a cantar i a estimar.
D'això ella era
la que més sabia.
Amb una floreta al seu cap
i un mocador negre al coll
i faldes llargues
i un cigarret.
Vas ser la riota dels grans,
i la mestra més volguda
dels infants.
Ara de gran comprenc
tot el que per tu sent
i et llance un homenatge
als quatre vents.
Com un record d'infantesa
sempre et recordaré a tu,
Teresa, ballant el vals.

12/03

L'àguila negra

MARIA DEL MAR BONET

Text i música: Barbara

Adaptació: Delfi Abella

En una de les trobades amb Maria del Mar Bonet, el director de Bocaccio Records, Alain Milhaud, li va comentar una de les darreres cançons de Barbara, *L'aigle noir*. Bonet la va escoltar i li va agradar. La seva versió es va convertir en un èxit esclatant. Els arranjaments són del francès Jacques Denjean.

Un bon dia, o potser una nit,
prop del mar jo m'havia adormit
quan, de cop, el cel s'omple de llum
i un ocell negre surt sense venir d'enlloc.

Amb el bec la cara em va tocar,
el seu coll em vaig trobar a la mà.
Fou llavors que jo vaig saber qui,
imatge del passat, volia tornar amb mi.

Lentament, les ales bategant,
lentament, ell anava girant.
Prop de mi, el batec s'acabà
i, com caigut del cel, l'ocell es va aturar.

Bon ocell, porta'm amb tu al país
d'altres temps, sigues el meu amic.
Com abans, en somnis clars d'infant,
estels i més estels collirem tremolant.

Els ulls eren de color robí
i les plomes de color de nit.
I al seu front, mil raigs de to suau,
l'ocell, rei coronat,
portava un diamant blau.

Com abans, en somnis clars d'infant,
com abans, damunt d'un núvol blanc,
com abans, tu i jo el sol encendrem
i a l'illa del record la pluja llançarem...

L'ocell negre tombà els ulls al sol,
cap al cel tot d'una empenyé el vol.

02/04

Puff, el drac màgic

FALSTERBO 3

Text: Peter Yarrow

Música: Leonard Lipton

Adaptació: Ramon Casajoana

Un conte sobre la fugacitat de la infantesa amb un nen i un drac de protagonistes. *Puff, The Magic Dragon* era una de les peces del repertori de Peter, Paul & Mary. D'abans d'aquesta, hi ha una altra versió en català anomenada *Puff, el bon drac màgic*, cantada per El Grup de 3.

Puff era un drac màgic
que vivia al fons del mar,
però sol s'avorria molt
i sortia a jugar.

Hi havia un nen petit
que se l'estimava molt;
es trobaven a la platja
tot jugant de sol a sol.
Tots dos van preparar
un viatge molt llarg:
volien anar a veure el món
i travessar la mar.

Puff era un drac màgic...

Quan hi havia tempesta,
s'ho arreglaven molt bé:
enfilant-se a la cua d'en Puff,
vigilava el vent.
Nobles, reis i prínceps
s'inclinaven al seu pas,
i quan Puff els va fer un crit,
els pirates van callar.

Puff era un drac màgic...

Els dracs viuen per sempre,
però els nens es fan grans,
va conèixer altres jocs pel món,
que li van agradar tant
que una nit molt grisa i trista
el nen el va deixar
i els brams de joia d'aquell drac
es van acabar.

Puff era un drac màgic...

Doblegant el seu llarg coll,
el drac es va allunyar,
semblava que estava plovent
quan es va posar a plorar.
Tot sol molt trist i moix
el drac es va allunyar
i a poc a poc, molt lentament,
se'n va tornar al fons del mar.

Puff era un drac màgic...

12/05

Gemma

JOAN BAPTISTA HUMET

Text i música: Joan Baptista Humet

Una cançó d'amor fraternal dedicada a la seva germana petita, Gemma, que no podia caminar a causa de la poliomielitis. Una peça tendra i emotiva amb la força i la bona interpretació d'un jove Joan Baptista Humet.

No han passat pas gaires anys,
Gemma, que et vaig conèixer.
Va patir la mare tant
perquè poguessis néixer!
Que bonics eren els ulls que vas obrir,
que bonics, aquell setembre.
Que feliç nasqué als teus llavis el somriure,
que feliç que hi ha estat sempre.

Gemma,
guaita les flors,
guaita les flors
que són boniques.
Gemma,
guaita les flors,
guaita les flors
i no caminen
i tu ets la més bonica.

Qui pogués, per un instant,
viure tota la joia
que tu sents a l'anar cordant
dues sabates noves.
Les duràs hores i hores als teus peus,
les veig noves si les miro.
Amb gran goig em parlarà la teva veu,
i és per això que més t'estimo.

Gemma,
guaita les flors,
guaita les flors
que són boniques.
Gemma,
guaita les flors,
guaita les flors
i no caminen
i tu ets la més bonica.

Sense por segueix lluitant
que així es llaura la vida;
xic a xic es va lliurant
la força que dormia.
Pren els dies d'un en un, que hi és el temps
per premiar el teu entusiasme.
T'ho mereixes, tu i l'esforç que fan silencis
els teus ulls verds esperança.

Gemma,
guaita les flors,
guaita les flors
que són boniques.
Gemma,
guaita les flors,
guaita les flors
i no caminen.

12/06

El clar país

NÚRIA FELIU

Text i música: Jacques Brel

Adaptació: Joan Argenté

Un tema que Jacques Brel va dedicar al seu país, Bèlgica. El títol de la cançó, *Le plat pays*, deixa ben clar que, el seu, és un país pla, característica que no es pot aplicar a les terres catalanes. Per aquest motiu, l'adaptador Joan Argenté va convertir el títol en *El clar país*.

Amb el sol que és molt blanc
sobre el mar que és molt blau,
amb uns núvols molt blancs
dalt del cel que és molt blau
i rius que inútilment,
vols fer dolç el mar,
rius molt secs, molt hostils,
amb el cor ple d'atzar, amb pluja per atzar,
amb algun cop de vent,
amb el trot sobre el mar
de llevant inclement,
el clar país, el meu.

Tot de vells campanars, entre cases i camps
i tendríssims palmons
el diumenge de Rams.
Tot de cares de sants
pintades amb traç fort,
que lluiten contra el temps a cavall de la mort.

I camins plens de pols
per on ve indiferent
la brisa de l'oest,
la llum del sol ponent.
El clar país, el meu.
Amb pobles i ciutats,
que de Roma han nascut,
amb homes jornalers
portats pels trens del sud.

Quan la parla és un clam,
quan la parla és un fet,
quan el poble és memòria
i el dret a viure un plet.
Quan la brisa és somriú
quan el vent és discret,
quan el vent ve del sud,
quan tot esdevé quiet
el clar país, el meu.

12/07

Quatre llunes

DOLORS LAFFITTE

Text: Jaume Vidal i Alcover

Música: Josep Maria Martí

En el disc *Varietat de varietats*, Dolors Laffitte va confeccionar un repertori interessant basat en gran mesura en cançons de Jaume Vidal i Alcover i Maria Aurèlia Capmany. Algunes de les cançons coincideixen amb les que La Trinca va interpretar al disc *Ca barret!*, també de 1973. Una d'elles és *Quatre llunes*.

Bona vida, vida bella,
quatre llunes i un instant:
lluna nova, lluna vella,
quart creixent i quart minvant.

Si l'una va bé pel fetge,
l'altra és més bona pel cor.
Sense receptes de metge,
l'home neix i creix i mor.

Bona vida, vida bella...

I tant és minvar com créixer:
bada els ulls, per un moment.
El teu món és una deixa
que no consta en testament.

Bona vida, vida bella...

On no plou ni el vent es mou,
no hi trobaràs mai goteres.
No somiïs primaveres,
perquè a tot arreu hi plou.

Bona vida, vida bella...

I la humitat de l'aigüer
et penetra al moll dels ossos.
Els qui avui et diuen bé,
demà et desfaran a trossos.

I entre veres i mentides
el món i tu aneu girant.
Una vida, dues vides,
quatre llunes i un instant.

02/08

I som tu i jo

JOAN ISAAC

Lletra i música: Joan Isaac

Una de les primeres cançons de Joan Isaac. Es va editar només en un senzill i no es va incloure mai en cap disc posterior. Una peça de gran lirisme que serveix per presentar-nos un cantant sensible i amb gust estètic.

I som tu i jo i els demés
i som aquells que tenim set,
que no volem ser arrossegats
per aquest món que ens fa callar.

Potser demà sortirà el sol
per aquells que viuen dels de dalt.
Potser tu i jo passarem fam
però pitjor serà esperar.
Esperar què? Per què esperar?

I som tu i jo i els demés
i som aquells que tenim set,
que no volem ser arrossegats
per aquest món que ens fa callar.

Tindran de tot, no tindran pau,
no tindrem res, ho tindrem tot.
I ens n'anirem i aturarem
i marxarem sens cap pesar.
Potser demà sortirà el sol
per aquells que viuen dels de dalt.
Potser tu i jo passarem fam
però pitjor serà esperar.
Esperar què? Per què esperar?

I per la nit somiarem
els fets més grans d'algun heroi
que va morir perdent la sang,
que va morir guanyant la pau.

Tindran de tot, no tindran pau,
no tindrem res, ho tindrem tot.
I ens n'anirem i aturarem
i marxarem sens cap pesar.

02/09

Susanna

TOTI SOLER

Text i música: Leonard Cohen

Adaptació: Josep Maria Andreu

Una de les cançons indispensables del canadenc Leonard Cohen, *Suzanne*, pren un nou aire en la veu i la guitarra de Toti Soler. L'adaptació feta per Josep Maria Andreu tendeix a potenciar els aspectes més lírics de la cançó, mentre que la versió original és una mica més dura.

Susanna té una casa
enllà de la ribera.
Us hi porta a sentir l'aigua
i les barques, al capvespre.
I la nit amb ella és vostra.
És mig boja i això us tempta.
I ella us dona te i taronges
d'unes terres estrangeres.
I tot just aneu a dir-li
que no us queda amor per a ella,
de seguida us capta l'ona.
Mira el riu i deixa entendre
que ella té un amor per sempre.

I voleu fer el camí amb ella.
I sabeu que ella el fa a cegues.
I sabeu que ella es confia,
que el seu cos es dona al vostre
per no res.

I Jesús, mariner un dia,
quan descalç travessà l'aigua,
va passar un temps fent de guaita
i va veure que el buscaven
de tants homes uns pocs homes:
sols aquells que s'ofegaven.
I va dir: «Des d'ara, els homes
mariners seran i amb barques aniran...»
Però va ofegar-se,
ell també, en un capvespre.
Solitari com un home, deixà anar
sobre nosaltres el seu clam.

I el camí que ell fa feu vostre
i voleu seguir-lo a cegues.
Confieu potser per sempre.
L'esperit d'ell mou el vostre com un cos.
I llavors Susanna us porta
fins al riu amb la mà estesa.

Al vestit, hi du les roses
i els parracs de les trinxeres,
mentre el sol inunda el fàstic
dels monuments de la terra.
I us ensenya a veure coses
que no hauríeu sabut veure,
entremig d'escombraries
i entremig de flors enceses,
com hi ha herois
entre les algues,
com hi ha infants
que amor no tenen.
I Susanna el mirall desà.

I voleu fer el camí amb ella.
I voleu seguir-la a cegues.
Confieu potser per sempre.
L'esperit seu
ella ajusta al vostre cos.

02/10

A Margalida

JOAN ISAAC

Text i música: Joan Isaac

La mort de Salvador Puig Antich era molt present en la memòria de Joan Isaac quan va enregistrar el disc *Viure*, que és quan va escriure aquesta cançó, en què invocava la companya de l'anarquista executat, Margalida, i li donava forces per tirar endavant. És una història viscuda, ja que mentre Salvador Puig Antich era a la presó Joan Isaac era el company de Carme Puig Antich.

Vas marxar no sé on.
Ni els cims ni les aus
no et saben les passes.
Vas volar sense dir res
deixant-nos només
el cant del teu riure.

No sé on ets, Margalida,
però el cant si t'arriba
pren-lo com un bes.
Crida el nom
del teu amant,
bandera negra al cor.

I potser no sabràs
que el seu cos sovint

ens creix a les venes,
en llegir el seu gest
escrit en parets
que ploren la història.

No sé on ets...

I amb aquest cançó
que reneixi el seu crit
per camps, mar i boscos
I que sigui el seu nom
com l'ombra fidel
que és nostra a tothora

No sé on ets...

02/11

Vigila el mar

MARIA DEL MAR BONET

Text: Maria del Mar Bonet

Música: Hilario Camacho

Vigila el mar és una bona mostra de la col·laboració de Maria del Mar Bonet amb Hilario Camacho, autor de la música de sis de les nou cançons del disc de la cantant amb portada de Joan Miró. Les cinc cançons de la cara A són dedicades a poemes de Bartomeu Rosselló-Pòrcel. El text de *Vigila el mar* és de la cantant.

Vigila el mar,
que la pluja no és teva
i el sol enlluerna a poc a poc.

Vigila el mar,
que la boira t'esbulla
i el vent plora el record.

Vigila el mar,
que l'ocell ja no canta
i els terrats s'han cobert de brutor.

Vigila el mar,
que les cales són preses
i els pins callen la cançó.

Vigila el mar,
que els teus ja no tornen
i naus estranyes
omplen el teu port.

02/12

Arrels

ESQUIROLS

Text i música: Joan Crosas

Després d'un primer disc amb cançons de muntanya que mai no va arribar a cantar en directe, Esquirols es va presentar amb un recull de temes propis en què destaquen *Fent camí* i *Arrels*. Aquesta última peça, que convida tothom a construir-se la seva pròpia vida, és un cant a la llibertat personal.

Cal que deixi la meva casa i prengui el bastó.
 Cal que amb una esperança trenqui la tristor.
 Faré una cabana de pedra i de fang
 on la terra em doni el seu guany.
 Clavaré les meves arrels
 creixent de cara al cel.
 Donaré fruit abundós.
 I l'hivern em despullarà,
 de neu em cobrirà,
 de neu que es fondrà a poc a poc.
 Després de la lluita intensa vindrà el repòs.
 Deixaré la terra adobada pel meu esforç.
 Els fills que em segueixin potser marxaran,
 però vagin on vagin, constants,
 clavaran les seves arrels
 creixent de cara al cel.
 Donaran fruit abundós.
 I l'hivern els despullarà,
 de neu els cobrirà
 de neu que es fondrà a poc a poc.
 Cal que deixi la meva casa i prengui el bastó.
 Cal que amb una esperança trenqui la tristor.

02/13

La presó de nàpols

UC

Text i música: Tradicionals eivissencs

La presó de Lleida, La presó de Nàpols... La mateixa història en diferents localitzacions. Així és la cançó tradicional, viva i, per tant, mutant. El conjunt eivissenc Uc va debutar amb un disc de gust marcadament popular en què sobresortia *La presó de Nàpols*.

A la ciutat de Nàpols
 hi ha una presó.
 Hi ha vint-i-nou presos
 que canten la cançó.
 La dama està en finestra
 escoltant la cançó.
 Els presos se'n temeren,
 ja no cantaven, no.

—Per què no cantau, presos?
 Per què no cantau, no?
 La vida mia.
 Per què no cantau, no?
 La vida mia, la vida, amor.

—Com cantarem, senyora,
 si estam dins la presó,
 sense menjar ni beure
 més que algun rosegó.
 Demà serà dissabte,
 mos penjaran a tots.

02/14

Escolta'm

NÚRIA FELIU I LOS GUACAMAYOS

Text i música: Pedro Junco

Adaptació: Josep M. Andreu

Després d'anar-se'n d'Hispavox, Núria Feliu va enregistrar un disc amb adaptacions de boleros en català en companyia de Los Guacamayos, un grup format pels germans Narcís i Albert Vidal especialitzat en aquest gènere musical. Entre les cançons hi ha *Escolta'm (Nosotros)*.

Escolta'm bé.
No sé com dir-t'ho, encara...
No sé ni com parlar-te.
Perquè no et vull fer mal.
Escolta'm bé perquè la veu no gosa,
però t'he de dir una cosa
que no he dit mai.
Escolta'm. Els ulls de plor se'm neguen,
però les paraules han
de ser, com mai, sinceres.

Escolta'm. Jo no vull pas ferir-te,
però el que vaig a dir-te
ja sé que no t'ho esperes.
Escolta'm. Només una paraula.
No em facis dir la causa,
però ens hem de separar!
No és pas que no t'estimi,
com sempre, et vull encara.
Per molt de temps que passi
és teu el meu amor...
però et dic: Adéu
i... bona sort!

02/15

Catalunya, comtat gran

RAFAEL SUBIRACHS

Text i música: tradicionals catalanes

Un dels moments més impressionants de la història de totes les edicions de les Sis Hores de Cançó de Canet de Mar es va viure l'any 1975, quan Rafael Subirachs va interpretar *Catalunya, comtat gran*, una cançó sobre la guerra dels Segadors. L'enregistrament, de 1975, es pot sentir al disc *Bach de Roda*, publicat el 1977.

Catalunya, comtat gran,
qui t'ha vist tan rica i plena.
Ara el rei Nostre Senyor
declarada ens té la guerra.

Segueu arran!
Segueu arran,
que la palla va cara!
Segueu arran!

El comte duc d'Olivars
temps ha que li burxa l'orella.
—Ara és hora, nostre rei,
ara és hora que fem guerra.

Contra tots els catalans
ja ho veieu quina n'han feta,
passaren viles i llocs
fins al lloc de Riudarenes.

Ja n'han cremada una església
que Santa Coloma es deia;
cremant albes i casulles,
cremant calzes i patenes.

Del pa que no n'era blanc
deien que era massa negre
i en donaven als cavalls
tot per desolar la terra.

Del vi que no era bo,
deien que era massa agre
i en regaven els carrers
tot per desolar la terra.

Al davant dels seus parents
deshonraven les donzelles
i mataven els seus pares
si de mal donaven queixa.

Ja en daren part al Virrei,
del mal que aquells soldats feien.
—Llicència els he donat jo,
molta més se'n poden prendre.

En sentir-ne tot això
s'ha esvalotat la terra.
En sentir-ne tot això
s'ha esvalotat la terra.

Ja entraren a Barcelona,
cent persones forasteres
amb el nom de segadors
perquè n'era en temps de sega.

De tres guardes que n'hi ha
ja n'han morta la primera;
anaren a la presó
a dar llibertat als presos.

Tragueren els diputats
i els jutges de l'Audiència.
I mataren el Virrei
al fugir-ne a la galera.

El bisbe els va beneir
amb la mà dreta i l'esquerra.
—On és vostre capità?
Quina és vostra bandera?

Ja van treure el bon Jesús
tot cobert amb un vel negre.
Ja van treure el bon Jesús
tot cobert amb un vel negre.

—Aquí és nostre capità,
aquesta és nostra bandera.
A les armes, catalans,
que el rei ens declara guerra!

Segueu arran!
Segueu arran,
que la palla va cara!
Segueu arran!

02/16

Als companys

OVIDI MONTLLOR

Text i música: Ovidi Montllor

El 27 d'abril Maria de Mar Bonet i Ovidi Montllor debuten a la sala Olympia de París i hi enregistren un disc cadascú. Un dels temes que Montllor canta a París és *Als companys*, l'únic tema del treball que encara no s'havia gravat abans.

Si t'arriba el matí,
penses: ja ha passat un dia.
Han passat dies i anys,
i sempre és el mateix dia.

Dia de morts i de dol,
dia que mai no es voldria.
Per això ningú no el vol,
encara que encara sia.

Temps tan llarg que hi ha qui es cansa
Temps batejat amb vermells,
de sang, de sol i d'esperança.

Saps que tens la veritat
perquè viure així és mentida.
Tens forces per a esperar,
perquè és més forta la vida.

Arribarà el matí
que el plor serà d'alegria.
Només per aquest fruit.
Jo donaria la vida.
Només per aquest fruit,
jo donaria la vida.

17

Somni d'alba

DOLORS LAFFITTE

Text i música: Lluís Llach

Dolors Laffitte publica un disc titulat *Hello, Dolors* per al qual demana cançons inèdites a altres cantants: Teresa Rebull, Joan Isaac, Ovidi Montllor, Ramon Muntaner, Maria del Mar Bonet... Lluís Llach hi aporta *Somni d'alba*, un tema que ell no enregistraria mai.

Véns plena de llum,
sóc el teu vol,
un pobre esclau.
Dius: "parla'm amor,
encara em vols,
encara sóc.
Ets la meua veu
si faig l'amor
dient cançons.
Ets, pel presoner,
aquell instant
alliberat...

Tu, només tu,
vora el mar a prop meu.
Jo, pobre veler
que et vaig seguint
a contravent.
Jo, vell mariner,
seguint l'estel
del teu volar.
Sé que un jorn, vençut,
potser un roquer
m'aturarà.
Sé que encara allà,
obriré els ulls
i et buscaran.

02/18

Tumbalalaika

XESCO BOIX

Text i música: populars *jiddisch*

Adaptació: Xesco Boix

El 6 d'abril, uns quants components del Grup de Folk (Xesco Boix, Jaume Arnella, Falsterbo 3...) tornen als escenaris per fer un concert al Teatre de l'Aliança del Poble Nou. No hi van tots els que n'havien format part, però així i tot el concert té tant d'èxit que surt publicat en disc.

Vull cantar-te la cançó
d'un fadrí tocat d'amor,
com sospirava arreu i a tothora
per una noia encisadora.
Tumbala, tumbala,
tumbalalaika.
Tumbala, tumbala,
tumbalalaika.
Tumbalalaika, shpiel balalaika,
tumbalalaika,
canta i somriu.

Digue'm, maca, digues-m'ho clar:
sense aigua, què creixerà?
Què pot cremar que no es torni cendra?
Què pot plorar sense un sospir tendre?

Tumbala...

Diu la noia: «Oh, insensat!
Res no creix sense humitat;
crema l'amor sense tornar-se cendra;
i plora el cor per un amor tendre.»

Tumbala...

02/19

La mort del Cap d'Estopa

MIQUEL CORS I LA CORAL SANT JORDI

Text: Jaume Picas

Música: Antoni Ros-Marbà

Com passa sovint, les llegendes es barregen amb fets reals. Els comtes Ramon Berenguer II i Berenguer Ramon II compartien el poder fins que, en una cacera, Berenguer Ramon va matar el seu germà, el Cap d'Estopa. Era l'any 1082. El fet es va descobrir gràcies al falcó del Cap d'Estopa, que va assenyalar l'assassí.

Dos germans van de cacera l'un és fosc i no diu res.	Ai, planyeu el Cap d'Estopa...	Ai, planyeu el Cap d'Estopa...
L'altre canta i deixa enrere sacsejant la cabellera resplendors de foc encès.	Cap d'Estopa ja s'apaga el foc viu del teu mal pèl. Dins el verd humit d'obaga, monstruós estoig de daga, jeus ben mort, d'esquena al cel.	El falcó xiscla i s'arrapa al germà fosc i sorrut. També duu sang a la capa! Una roja i tendra clapa! El seguici es torna mut.
Ai, planyeu el Cap d'Estopa, comte lleial!	Ai, planyeu el Cap d'Estopa...	Ai, planyeu el Cap d'Estopa...
Rere d'ell la mort galopa amb un punyal.	El falcó del personatge ronda el tràgic esvoranc. Ja hi apropa el fosc plomatge i volant refà el viatge per mostrar el pit xop de sang.	Ha embarcat a la marina cap on va morir el Senyor. Berenguer Ramon camina pels camins de Palestina per si cas li ve el perdó.
Bosc espès, clap de tenebra, testimoni esgarriat. Ha fugit rabent la llebre de la sang i el tuf de febre i el crit i el gran pecat.		

Ai, planyeu el Cap d'Es

02/20

Fent camí

ESQUIROLS

Text: Joan Vilamala

Música: Joan Crosas

Un tema sobre el pas del temps i la conveniència que cadascú es faci la seva pròpia vida. Aquesta cançó serveix als Esquirols per donar-se a conèixer en amplis sectors i, juntament amb *Arrels*, es converteix en la cançó més popular del grup.

Fent camí per la vida em tocarà menjar la pols, ficar-me al mig del fang com ho han fet molts, compartir el poc aliment, que porto al meu sarró, tant si m'omple la joia, com si em buida la tristor.	1a. VEU: Però lluny, a l'horitzó ja lliure de l'engany veuré milers com jo que van vencen la por. Alleugeriré el pas duent amb mi el sarró i avivaré amb el cant el pas dels meus companys.	que em guia endavant. Tan lleuger com el pas dels meus companys.
Vindran dies d'angoixa, vindran dies d'il·lusió, com la terra és incerta, així sóc jo, dubtaré del compromís i a voltes diré no, o em mancarà quan calgui, decisió.	2a. VEU: Amb la llum resplendent la força del vent m'empeny endavant. Són els homes que van vencen la por. És la joia i l'esperit la força i el crit	Vindran dies d'angoixa, vindran dies d'il·lusió, com la terra és incerta, així sóc jo, dubtaré del compromís i a voltes diré no, o em mancarà quan calgui, decisió.
		Però lluny, a l'horitzó... Amb la llum resplendent... Endavant!

02/21

Cançó de carrer

RAMON MUNTANER

Text: Pere Quart

Música: Ramon Muntaner

Construïda sobre un poema de Joan Oliver, *Pere Quart*, *Cançó de carrer* és una de les peces de més èxit del primer elapè de Ramon Muntaner. Es tracta d'una cançó molt crítica amb la situació de l'època, però alhora esdevé un cant d'esperança per a un futur millor: «Quan tindrà cinquanta anys no vull ser com el pare...».

Quan tindrà cinquanta anys no vull ser com el pare, cansat i sense fe, renec o riallada; treball embrutidor, futbol cada diumenge, el tuti al cul d'un bar, tabac de vuit pessetes. La televisió que ofega la paraula; i banys en un mar brut quan vénen les vacances. La mare, un escarrà: la plaça i la neteja; i els meus germans petits: escola de mals mestres. Quina buidor! Potser	només viuen de veres els qui moren matant al carrer o a la guerra... Apòstols i cabdills, llanceu el crit d'alarma! Savis, tècnics, obrers forceu les vostres màquines! Genis de totes arts embelliu la croada. Homes, dones, infants de tota llengua i raça i els misers i els vençuts, ramada innumerable, espereu i engrossiu el clam que ens agermana! Encara hi som a temps! encara, encara, encara!
---	---

Destruïrem un món
estúpid i sense ànima!
Cavem els fonaments
d'una vida més alta!

02/22

Au, jovent

COSES

Text: Anònim s. XIX

Música: Jordi Fàbregas

Hi va haver un temps en què Coses i Ramon Muntaner van coincidir en la musicació d'alguns poemes. Un d'ells va ser *Au, jovent*, un poema anònim extret del llibre *Poesia popular política del segle XIX*. Un cant a la mobilització que també ha estat versionat per Mesclat.

Au, jovent, deixeu la feina,
preparem-nos a sortir,
esmolem de pressa l'eina
per quan toquin a ferir.
Per donar lo crit d'alerta
la campana està amatent,
i abans d'hora ja es desperta
dins del cor l'enardiment.

Au, jovent,
via fora,
via fora, sometent!

Eixa gent entravessada
que ho té tot empudegat:
eixa trepa ens ha robada
nostra pau i llibertat.

Mes ja els ve l'hora darrera,
ja els arriba l'escarment;
sortim tots a la cacera
d'aquests llops sens planyiment.

Au, jovent, ...

Nostres feixes adobades
amb afany hem conreat
fins que, a còpia de suades,
hi hem fet créixer el nostre blat.
Aquell blat nos és la vida,
la família hi té el *sostén*,
i aquells lladres, en partida,
la collita ens van prenent.

Au, jovent,...

23/01

El mariner

RAFAEL SUBIRACHS

Text i música: Tradicionals catalanes

Del treball de Rafael Subirachs sobre cançons tradicionals, en va sortir un disc esplèndid: *Bac de Roda*. *El mariner* narra la coneguda història d'una donzella que broda vora la mar. A l'enregistrament hi va participar el cor de veus blanques de l'Escola de Música de Vic.

A la vora de la mar
n'hi ha una donzella,
que en brodava un mocador
que és per la reina.

– Vermelleta la vull jo,
que és per la reina.
– Pugeu a dalt de la nau
triareu d'ella.

Quan en fou a mig brodar
li manca seda;
gira el ulls envers la mar
veu una vela.

– Ai no! No hi puc pujar,
no tinc moneda.
El meu pare té les claus
de l'arquimesa.

Veu venir un galiot
tot vora terra,
veu venir un mariner
que una nau mena.

– No quedeu per diners no,
gentil donzella.
No quedeu per diners, no,
prou fio d'ella.

– Mariner, bon mariner:
que en porteu seda?
– De quin color la voleu,
blanca o vermella?

La donzella entra a la nau,
tria la seda.
Mentre va mercadejant
la nau pren vela.

Mariner es posa a cantar
cançons novelles.
Amb el cant del mariner
s'és dormideta.

Quan ella s'ha despertat
ja no en veu terra:
la nau és en alta mar,
pel nar navega.

– Mariner, bon mariner,
torneu-me a terra
que els aires de la mar
m'en donen pena.

– Això si que no ho faré,
que heu de ser meva;
set anys ha que vaig pel mar
per vos donzella.

De tres germanes que som,
sóc la més bella.
L'una porta vestit d'or,
l'altre de seda.

L'una es casada amb un Duc,
l'altra és princesa,
i jo pobreta de mi,
só marinera.

No sou marinera, no,
que en sereu reina,
que sóc el fill del rei
de l'*Inglaterra*.

23/02

No passareu

XAVIER RIBALTA

Text: Apel·les Mestres

Música: Xavier Ribalta

Un poema escrit amb motiu de la Primera Guerra Mundial que es va popularitzar a la Catalunya republicana durant la Guerra Civil. Una desafortunada casualitat va fer que Mestres morís la matinada del 19 de juliol de 1936. La música de Xavier Ribalta prepara *No passareu* per al cant col·lectiu.

No passareu, i si passeu
serà damunt d'un clap de cendres;
les nostres vides les prendreu;
nostre esperit no l'heu de prendre.
Mes no serà per més que feu,
no passareu.

No passareu, i si passeu,
quan tots haurem deixat de viure,
sabreu de sobres a quin preu
s'abat un poble digne i lliure.
Mes no serà per més que feu,
no passareu.

No passareu, i si passeu,
decidirà més tard la història,
entre el saió que clava en creu
i el just que hi mor, de qui és la glòria.
Mes no serà per més que feu,
no passareu.

A sang i foc avançareu
de fortalesa en fortalesa;
però, què hi fa!, si queda en peu
quelcom més fort: nostra fermesa.
Per ço cantem: per més que feu,
no passareu.

03/03

Un dia partiré

JOAN ISAAC

Text i música: Joan Isaac

Una de les grans cançons del segon elapè de Joan Isaac, *Viure*. El cantant afronta de manera poètica el tema de la mort. La cançó va ser recuperada al disc *De vacances*, publicat l'any 2000.

Un dia partiré
amb els grocs del capvespre,
les ombres del xiprer
i els verds de les arbredes.

Els vermells del matí
em besaran les penes
i els cabells de la nit
s'abraçaran amb l'herba dels camins.

Els blancs dels ametllers
esquitxaran sanefes,
que el vent bressolarà
amb un fons blau
que espera dins la mar
de la nostra incertesa.

Potser em preguntaran
els til·lers de les comes
si he vist despertar els blaus
del mar que tant ignoren.

I jo els hauré de dir
que el seu desig em crema,
però encara no he pogut
desfer una cinta negra dels meus ulls,
desfer una cinta fosca...

03/04

La gavina

MARINA ROSSELL

Text i música: Frederic Sirés i Marina Rossell

Una vella havanera que Marina Rossell recupera i transforma lleugerament. Ràpidament es converteix en l'èxit més important de la carrera de la cantant penedesenca. *La gavina* arriba a quotes de popularitat realment altes. Posteriorment se n'han fet diverses versions, una de les últimes, el 2007, a càrrec d'El Belda i el conjunt Badabadoc, instrumental i amb ritme caribeny.

Oh, gavina voladora
que volteges sobre el mar.
I al pas del vent mar enfora
vas voltant fins arribar
a la platja solellada,
platja de dolços records,
on dia i nit hi fa estada
la nina dels meus amors.

Quan la vegis sola
prop la quieta onada
don-li la besada
que li envio més fervent.

Digues-li que sento
dolça melangia
i que en ella penso en tot moment.

Oh, si igual que tu gavina
el mar pogués jo travessar
fins arribar a la platja
on tan dolç és recordar
i veure la imatge bruna
en el seu bell despertar
de la nina que entre somnis
és tan grat d'acariciar.

Quan la vegis sola...

3/05

Romanço

ÒSCAR MAS

Text: Miquel Martí i Pol

Música: Òscar Mas

Arran d'alba és un disc d'Òscar Mas, un jove actor que s'havia donat a conèixer en el món dels musicals. El 1977 va publicar aquest disc, de gran qualitat i bellesa. Després s'ha tornat a dedicar al teatre, sobretot amb la companyia Dagoll-Dagom. El 1999 va publicar un segon disc, *Àngel caigut*, que va tenir poc a veure amb el seu primer treball.

Si ens besem pels carrers
trontollaran les cases,
les dones del raval
ho contaràn al batlle,

vindran guàrdies civils
empunyant simitarres,
dos frares del Remei
i el sometent amb arma.

Convictes de mant crim
ens penjaran a plaça,
quan ja siguem penjats
repicaran campanes,

acudirà la gent,
proclamaran l'alarma
i el batlle, modestet,
dirà quatre paraules:

Serà un dia revolt
amb molta tramuntana,

com brandarem, amor,
tota la santa tarda!

Per veure'ns vindrà gent
de tota la comarca,
algú dirà: «És molt trist»,
i ens mirarà les cames.

Entorn del cadafal
nenes uniformades
recaptaran diners
per les missions de l'Àsia.

En ser que sigui fosc
tornarem cap a casa,
gats adúlter viuran
la nit a les teulades.

Ens farà mal el coll,
tindrem les mans ben balbes,
els ulls inflats pel vent
i un tremolor a les cames.

Sinistres vigilants
armats amb forca i dalla
percaçaran arreu
parelles amagades.

Abans no es faci clar
fugirem cap a França
pels vells camins del bosc
disfressats de captaires.

Quan ja siguem ben lluny,
en qualsevol obaga,
cremarem els vestits
i esborrarem el rastre.

Llavors, lliures i sols,
sense dir cap paraula
ens besarem de nou
amb una força estranya.

03/06

Picarol

XAVIER RIBALTA

Text: Apel·les Mestres

Música: Xavier Ribalta

Una de les millors melodies del repertori de Xavier Ribalta per a un poema sobre un amor impossible, aquesta vegada entre un cuc i una estrella. Es tracta d'un poema d'Apel·les Mestres que Ribalta va enregistrar al disc *Cançons populars* (1980) i a *Cants íntims d'Apel·les Mestres* (1989).

Un cuc de terra,
un pobre cuc,
va enamorar-se d'una estrella.
Ell era un cuc faruc feixut,
ella era tota una meravella.
El miserable, per l'atzar,
va aixecar els ulls una vesprada,
a baix la terra era un fangar,
a dalt la volta era estrellada.

Ai, larió, ai, larió,
riu-te'n, si vols, de la cançó,
que a mi no em fa riure, no.

Entre tant d'astre pampalluc,
entre el lluir de tanta estrella,
n'hi havia una que al pobre cuc,
va ja semblar-li la més bella.

Ai, larió, ai, larió,
riu-te'n, si vols, de la cançó,
que a mi no em fa riure, no.

Tota joiosa i resplendent
va seguir el curs l'*hermosa* estrella
ignorant sempre, eternament,
que hi hagués un cuc que ha mort per ella.

03/07

Torna a venir, Vicens

JORDI BARRE

Text: Joan Cayrol

Música: Jordi Barre

Una cançó sobre la despersonalització de la Catalunya Nord. Hi toca dos problemes que es complementen: l'emigració —l'esmentat Vicens se'n va a buscar una vida millor— i la instal·lació al territori dels estiuejants rics del nord, que només hi van «dos mesos a l'estiu».

Potser que sí, Vicens,
que tenies raó,
ara farà deu anys
de fugir el Rosselló.
Tu deies que la terra
li arrencava el pa,
que una «cinta» que serra
treu el gust de cantar.

Torna a venir, Vicens,
els cirerers t'esperen.
Torna a venir, Vicens,
la gamatxa ho vol.

Volies, per la Flora,
una vida de llum,
com se la veia escrita
en un somni de fum.
Volies, tu per ella,
construir un Paradís
i a sa boca vermella,
veure florir el somri.

Torna a venir, Vicens,

la Flora es desespera.
Torna a venir, Vicens,
té amor per tu sol.

T'escric, amic Vicens,
com gairebé germà,
per te dir el turment
del país català.
D'aquest país del que ets fill,
que vas abandonar
i que ara té perill
d'ésser encara demà.

Torna a venir, Vicens,
aquí és ta vida.
Torna a venir, Vicens,
és la veu d'un germà.

La coma de la Ramada
on plegàvem nius
és *route goudronada* fins
al camp de l'Oliu.
El serrat del Guillot,
on caçàvem mures,

el cortal del Menut,
embalsamat d'espig.

El pla dels Lledoners
i ses figues madures,
tot ha sigut venut
a un estranger ric
que n'ha fet cases mortes
que dormen tocant riu
i que només desperten
dos mesos a l'estiu.

Torna a venir, Vicens,
aquí és ta vida.
Torna a venir, Vicens,
és la veu d'un germà.
Torna a venir, Vicens,
aquí és ta vida.
Torna a venir, Vicens,
és la veu d'un germà.
Torna, torna a venir,
aquí és ta vida.
Torna, torna a venir,
el país cantarà.

03/08

Torna, torna, Serrallonga

ESQUIROLS

Text i música: Joan Crosas

Una altra de les peces més conegudes d'Esquirols. Es tracta d'un cant a la figura mítica del bandoler Joan de Serrallonga. La peça està composta en un moment en què es va especular sobre la possibilitat d'extreure urani a la plana de Vic. Així, el tema també té un component de lluita per la defensa de la terra.

Del cor de les Guillerries
sortirà un gran espetec
que en farà ressons de guerra
a les parets de Tavertet.

Des de Sau a la Cellerà,
des del Far al Matagalls,
el trabuc d'en Serrallonga
tornarà als amagatalls.

Torna, torna, Serrallonga,
que l'alzina ens cremaran
que ens arrencaran les pedres,
que la terra ens robaran.

03/09

Els núvols

COSES

Text: Màrius Torres

Música: Coses

Coses musica amb delicadesa un fràgil poema de Màrius Torres sobre els núvols. El grup capta perfectament la màgia de les paraules i sap multiplicar-ne l'efecte amb l'acompanyament musical.

Blanc sobre blau, els núvols, pel cel d'aquests matins,
passen sense l'angúnia de cap ànima a dins...
Matins de març, on sembla que la vida comenci
i nosaltres tornem, verges en el silenci,
a l'esperança del primer dia del món!
Els núvols fan el cel més blau i més pregon.
Somnis de l'aigua! Entorn de la seva peresa,
l'aire els dóna una forma gairebé per sorpresa,
un límit en l'atzur. Fàcil com la cançó
del flabiol als llavis, plens de sol, del pastor,
la seva ombra camina sobre l'aigua captiva
dels rius, els llacs i de les mars. I jo, a la riba,
penso, en veure'ls passar, per quin caprici els déus
fan i desfan per sempre meravelles tan breus...

03/10

Corrandes del temps que fa

MARINA ROSSELL

Text: Jordi Sarsanedas

Música: Marina Rossell sobre una melodia popular del Rosselló

Seguint l'estructura popular de les corrandes, Jordi Sarsanedas escriu per a Marina Rossell un seguit d'estrofes que fan referència a l'actualitat política del moment. A banda de la veu de Marina Rossell, també hi podem sentir les de Maria del Mar Bonet, Ia Clua i Eliseu Parra.

Si voleu ballar corrandes
jo us en cantaré deu mil
que les duc a la butxaca
enfilades amb un fil.

Si les trobeu encertades,
que el riure fan esclafir,
no haurem perdut la jornada
perquè el riure obre el camí.

Qui durà mai l'aventura
d'una pera fins al Born?
Són tants i tants els qui hi guanyen,
arrenglerats i fent torn!

Els pagesos que protesten
tenen tota la raó.
Dels productes de la terra
s'enriqueix algú, i ells, no.

Són gent d'ordre pel que diuen;
gent de pau si els creus a ells;
però a aquells Estats on manen
fan negoci de fusells.

I la guerra quan esclata,
els qui la van preparar
amb posat de gata maula
s'estranyen del pet que fa.

La rucada dels negocis
amb metzines mata ocells
per cada arbre que ens aterren
se'ns regiren els budells.

Si deixem que els tècnics duguin
el carro pel pedregar,
se'ns vendran per quatre peles
l'aire i tot de respirar.

Que el petroli ens escasseja,
que ens queden pocs barrals.
Què faran ara, pobretes,
les grans multinacionals.

«No hi ha remei sense l'àtom»,
diu la gent que hi té cabals,
i alguns esquerrans s'ho empassen;
els qui són curts de gambals.

Que tothom ha d'entendre
perquè el progrés vagi fi
és que les dones són homes
però de sexe femení.

Tots els homes han d'admetre,
bé que els costi de capir,
que els homes són unes dones
però de sexe masculí.

Qui la dóna, no la dóna.
La tenim, la llibertat,
des del dia que vam néixer
i tots temps ens fa costat.

Qui la nega, l'arrabassa.
Arrabassar-la és un crim.
I és una impertinència
donar-nos el que tenim.

No tornaran els anys grisos
que tot un poble, cap cot,
s'empassava la saliva
sense gosar dir cap mot.

Llibertat és alegria,
que rigui i canti qui vol.
La grisor mai més no ens tapi
la llum esclatant del sol.

Catalunya, Catalunya,
ara que t'has desvetllat
i t'has retrobat sencera
des del camp fins a ciutat,

no deixis que t'entrebanquin
pel camí que t'has triat,
que cap manaire et retalli
els camins de llibertat.

03/11

La balanguera

MARIA DEL MAR BONET

Text: Joan Alcover

Música: Amadeu Vives

Un poema de Joan Alcover musicat per Amadeu Vives, el mateix compositor que va posar música a *L'emigrant* i va harmonitzar *Els segadors*. Maria del Mar Bonet la va popularitzar i, des de 1996, és l'himne oficial de Mallorca.

La Balanguera misteriosa
com una aranya d'art subtil,
buida que buida sa filosa,
de nostra vida treu el fil.
Com una parca bé cavila,
teixint la tela per demà.
La Balanguera fila, fila.
La Balanguera filarà.

De tradicions i d'esperances
tix la senyera pel jovent
com qui fa un vel de nuiances
amb cabelleres d'or i argent.
De la infantesa qui s'enfila,
de la vellura qui se'n va.
La Balanguera fila, fila.
La Balanguera filarà.

Girant l'ullada cap enrera
guaita les ombres de l'avior
i de la nova primavera
sap on s'amaga la llavor.
Sap que la soca més s'enfila
com més endins pot arrelar.
La Balanguera fila, fila.
La Balanguera filarà.

03/12

Pels carrers de Freixenet

ORQUESTRINA GALANA

Text i música: Tradicional catalana

Un tema recollit per Jaume Arnella a Beget que Ferran Martínez va arranjar per a l'Orquestrina Galana. Aquesta formació es va caracteritzar per oferir un repertori ballable basat en la tradició catalana.

Pels carrers de Freixenet
una noia guapa hi ha
que per nom es diu Antònia
i ara diu que es vol casar.

Si en fossis noia callada
no en diguessis res a ningú
compraríem una nina
per divertir-nos jo i tu.

Porta puntes als enagos
i vidrets en el gipó
vol que el seu Joan l'estimi
i li faci un petó.

Si la mare te'n pregunta
«aquesta nina de qui és?»
tu li podes contestar-li
que no n'heu de fer-ne res.

En Joan ne té una escala
per pujar dalt del campanar
per veure més bé l'Antònia
quan se'n posa a pentinar.

Si el teu pare te'n pregunta
«aquesta nina de qui és?»
di-li que era sota el barco
deurà ser del mariner.

La pinta li cau a terra
i en Joan l'hi va anar a collir
i a la falda de l'Antònia
en Joan s'hi va adormir.

03/13

Tant com me quedarà

JORDI BARRE

Text: Joan Cayrol

Música: Jordi Barre

Jordi Barre va coincidir amb Joan Cayrol al grup El Fanal Sant Vicenç. Cayrol, poeta habitual dels Jocs Florals i mestre en gai saber, va ser el lletrista del grup. *Tant com me quedarà* és un cant d'amor a la Catalunya Nord en què no defuig els tòpics del país: el Canigó, el Castellet...

Tant com me quedarà
un alè de vida,
tant com me quedarà
una gota de sang.
Jo te cantaré,
dolça terra ferida,
jo te cantaré
amb els sanglots d'un amant.

Tant com me quedarà
un alè de vida,
tant com me quedarà
un fileret de veu.
Jo te cantaré,
dolça pàtria ferida,
jo te cantaré
malaguanyat país meu.

M'és igual si ja mil poetes,
m'és igual si ja mil pintors
han comptat tes amorettes,
han glorificat tos colors

amorosos de Cotlliure,
embadalits del Canigó,
alabant el plaer de viure
sota el cel blau de Rosselló.

Banyant l'ufanosa Albera
dins l'ona calma d'Argelers
i fent ser l'aspra Corbera,
guardiana del Barcarès.

Tant com me quedarà...

M'és igual si ja mil poetes...

M'és igual si ja mil teles
s'han emprat del Castellet
i si les teves esteles
ja han ballat dins d'un sonet.
Si mil cops la tramuntana
ha fet sarau tota una nit,
si s'ha pintat la sardana
com un ball d'amor infinit.

Tant com me quedarà...

M'és igual si ja mil poetes...

M'és igual si la ginesta
ja ha llorejat mil cançons,
si els esclats de nostra festa
il·luminen els horitzons.
Si se sap que la bandera
que jo tinc arrelada al cor
sola, última i primera
va ser feta de sang i or.

M'és igual si ja mil poetes...

Tant com me quedarà
un alè de vida,
tant com me quedarà
un fileret de veu.

03/4

El pi de Formentor

MARIA DEL MAR BONET

Text: Miquel Costa i Llobera

Música: Maria del Mar Bonet i Lautaro Rosas

El poema més conegut del mallorquí Miquel Costa i Llobera. El va escriure quan només tenia 21 anys i estava influenciat per les lectures de Victor Hugo. Maria del Mar Bonet el va enregistrar per primera vegada al disc *Jardí tancat*, de 1981.

Mon cor estima un arbre! Més vell que l'olivera,
més poderós que el roure, més verd que el taronger,
conserva de ses fulles l'eterna primavera,
i lluita amb les ventades que atupen la ribera,
com un gegant guerrer.

No guaita per ses fulles la flor enamorada;
no va la fontanella ses ombres a besar;
mes Déu unguí d'aroma sa testa consagrada
i li donà per terra l'esquerpa serralada,
per font la immensa mar.

Quan lluny, damunt les ones, renaix la llum divina,
no canta per ses branques l'aucell que encativam;
el crit sublim escolta de l'àguila marina,
o del voltor qui puja sent l'ala gegantina
remoure son fullam.

Del llim d'aquesta terra sa vida no sustenta;
revincla per les roques sa poderosa rel,
té pluges i rosades i vents i llum ardenta,
i, com un vell profeta, rep vida i s'alimenta
de les amors del cel.

Arbre sublim! Del geni n'és ell la viva imatge:
domina les muntanyes i aguaita l'infinit;
per ell la terra és dura, mes besa son ramatge
el cel qui l'enamora, i té el llamp i l'oratge
per glòria i per delict.

Oh! sí: que quan a lloure bramulen les ventades
i sembla entre l'escuma que tombi el seu penyal,
llavors ell riu i canta més fort que les onades,
i vencedor espolsa damunt les nuvolades
sa cabellera real.

Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura,
com a penyora santa duré jo el teu record.
Lluitar constant i vèncer, reinat sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...
Oh vida! oh noble sort!

Amunt, ànima forta! Traspassa la boirada
i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals.
Veuràs caure a tes plantes la mar del món irada,
i tes cançons tranquil·les aniran per la ventada
com l'au dels temporals.

13/15

Antònia

PERE TÀPIAS

Text i música: Pere Tàpias

Una de les peces més conegudes del repertori de Pere Tàpias. Narra en clau d'humor la història d'un solter que s'entén amb una dona casada. Al final, però, la història no s'acaba com ell vol.

Quan el marit se'n va
al seu treball diari,
jo queestic a l'aguait
i me li sé l'horari,
travesso el carrer
com màquina de tren
i foradant la porta
entro al pis dient:

Antònia!
No perdem temps,
anem al gra,
tu ja m'entens,
que no fos cas que se li ocorre-
gués tornar.
Però l'Antònia mai té pressa,
sembla que ho fa expressament,
com si esperés que un dia
ens enxampés sobtadament.

Un dia de gran fisca
en tota la ciutat,
surto de casa meva
com sempre embalat.
És tant el meu desig
i tanta la fal·lera,
que em fico al pis de sota
a casa una soltera... dient:

Antònia...
Quan ja la tinc als braços,
i en plena cerimònia,
per la fogositat
veig que no és l'Antònia.
Miro de tornar enrere,
miro d'apagar el foc,
però les flames s'escampen
i ho socarrimen tot... I jo que
deia:

Antònia...
Santa Llúcia gloriosa,
avui m'han ben casat.
Ella està de sis mesos
i jo empantanegat.
Els que estimeu Antònies
no feu el borinot.
Porteu, per si les mosques,
a punt sempre una lot.
Penseu que jo també deia:

Antònia...

13/16

Pirates de l'oest

ESQUITOLS

Text: Joan Vilamala

Música: Joan Crosas

Una cançó de denúncia de la presència de tropes nord-americanes en diferents contrades dels Països Catalans. Pertany a *Com un anhel*, que seria el darrer disc del grup osonenc.

Pirates a la costa, armats fins a les dents,
tenim a casa nostra, ai, valga'ns Déu!
No duen barretina i parlen en anglès,
diuen que són marines, pirates de l'Oest.
Se'ns han ficat a casa i fan de guardians
de les barres i estrelles de l'oncle Sam.

Com noves ciutadelles a cada quatre pams
han instal·lat casernes com catedrals,
amb bombes i metralla vigilen per la pau,
ja ho feia així el Cèsar, però a cops de pal.
I vetllen per la dreta, les multinacionals,
el dòlar i l'or negre i el capital

Dalt del Turó de l'Home i dalt del Puig Major,
a Ciutat de Mallorca, a Roses i Maó,
a Pals i a Tarragona i a Barcelona, ai Déu!,
a Guardamar i Aitana, a Benidorm i a Reus,
a ciutat de València, Figueres i al Montgrí,
a Colombres i Sóller i dalt del Puig Pení,
a Codolar i S'Enclusa i al bell mig d'Alacant
s'han instal·lat pirates: Americans!

3/17

Nova cançó de s'amor perdut

JOAN RAMON BONET

Text i música: Joan Ramon Bonet

Mentre es dedicava a la cançó, Joan Ramon Bonet mai no va deixar el seu ofici de mariner. Fins i tot va deixar de cantar per continuar solcant la mar. Després de donar a conèixer la composició *L'amor perdut*, en què confessava haver perdut un amor a cada port, va escriure *Nova cançó de s'amor perdut*, que relata el final d'una relació sentimental.

Avui hem trencat el nostre camí.
Avui l'hem deixat i sols hem partit.
Agafaré es ormejos
i tornaré a començar,
que s'infant ja és home
i queda molt per trescar.

Res no em deus. Res no et dec.
Res no ens hem de tornar.
Els moments passats són hermosos.
Ja tinc amb què continuar.
Noves mans trobaran secrets al teu cos.
Ses meves callaran.

No diran si en saben molts.
No hi ha hagut cap mena d'odi
en el nostre partir.
Hem baixat tots dos els ulls
i hem pres el nou, el nou camí.

Ses barques tornen a port,
el sol es comença a aixecar,
sa boira es posa a la mar
i als vells carrers de ciutat,
on el sol hi entra,
on el sol hi entra molt tard.

3/18

COM EL VENT

Salomé (m. Lleó Boerrell)
(l. Josep Mª Andreu)

Com el vent que s'allunya,
com el vent que ha arribat,
cada nit, una a una,
mor un temps i un passat.
Fuig de mi un tros de vida,
cremo part del meu crit,
però comença un nou dia...
Ja és vella la nit.

Com el vent que travessa,
com el vent transparent,
que en el bosc fa una queixa
i després fuig rabent,
cada dia que passa
deixa un gust de record...
Però no cal pensar massa,
que ei dia ja es mort.

Si obrim la finestra al matí
i a la llum que entrarà,
veuràs com la nit ha fugit
i tot vol començar, començar!

Com el vent que s'allunya,
com el vent que vindrà,
cada vida s'engruna
i no saps cap on va.

Però si amb tu vaig fent via
entremig de la gent,
cada dia és bon dia
que ve i fuig com el vent.

NINGÚ NO COMPREN NINGÚ

LA TRINCA

Ningú no comprèn ningú,
Però nosaltres som nosaltres
I sabem allò que és bo:
Sentir el sol damunt la cara
I estimar-se de debò,
I trobar-se viu encara
I cantar sense cap por.

Ningú no comprèn ningú,
Però nosaltres som nosaltres
I volem un món tot nou,
Amb un cel net d'amenaces,
Amb el mar a quatre passes
I els que som companys, i prou.

Ningú no comprèn ningú,
Però nosaltres som nosaltres
I sabem la veritat:
Que la terra no és partida
Com un mapa mal pintat,
I que això és una mentida
De molt mala voluntat.

Ningú no comprèn ningú
però nosaltres som nosaltres
i sabem allò que és bo:
Sentir el sol damunt la cara
i estimar-se de debò,
i trobar-se viu encara
i cantar sense cap dol.

Tio Canya

AL TALL

Text i música: Vicent Torrent

Una de les preocupacions atàviques d'Al Tall ha estat l'ús de la llengua. La cançó on ho expliciten de manera més clara és *Tio Canya*, probablement la seva peça més coneguda del grup. La història del declivi de l'ús del català a la ciutat de València, però amb una porta oberta a l'esperança.

En la pobla hi ha un vell
en la pobla hi ha un vell
que li diuen tio Canya:
porta gorra i brusa negra,
porta gorra i brusa negra,
i una faixa morellana.

Tres voltes només va anar
el tio Canya a València:
primer quan va entrar en quintes
i en casar-se amb sa femella.

La tercera va jurar
de no tornar a xafar-la;
que a un home que ve del poble,
ningú fa abaixar la cara.

Set vegades va fer cua,
set vegades va fer cua,
en presentar uns papers,

per no saber expressar-se,
per no saber expressar-se,
en llengua de forasters.
Aguantà totes les burles,
les paraules agrejades,
i a la Pobra va tornar.

Tio Canya, tio Canya,
no tens les claus de ta casa:
posa-li un forrellat nou
o et farà fum la teulada.

Tio Canya tingué un fill
Tio Canya tingué un fill
que li diuen tio Canya:
porta gorra i brusa negra
porta gorra i brusa negra,
i una faixa morellana.
Bé recorda el tio Canya

quan varen portar-lo a escola
set anys, la cara ben neta,
ulls oberts, camisa nova.
Però molt més va obrir els ulls
el xiquet del tio Canyaquan
va sentir aquell mestrepelant
de manera estranya.

Cada dia que passava,
Cada dia que passava
anava encollint els muscles
per por a que el senyor mestre
per por a que el senyor mestre
li fera alguna pregunta.
Aguantà càstigs i renyess
ens gosar d'obrir la boca
i la escola va odiar.

Tio Canya, tio Canya...

Cròniques del carrer diuen
cròniques del carrer diuen
d'uns nets que té el tio Canya
que són metges a València

que són merges a València
professors i gent lletrada.
Quan a estiu vénen al poble,
visiten el tio Canya
i el pobre vell se'ls escolta
parlant llengua castellana.
Però cròniques més noves
expliquen que el tio Canya
ja compta amb besnéts molt joves
que alegren la seua cara.
Mai parlen en castellà
mai parlen en castellà
om han après dels seus pares,
sinó com la gent del poble,
sinó com la gent del poble
la llengua del tio Canya.
Reviscola, tio Canya,
amb gaiato si et fa falta
que a València has de tornar

Tio Canya Tio Canya
no tens les claus de ta casa:
posa-li un forrellat nou,
perquè avui tens temps encara.

3/21

ELS PASTORS

Mercè Madolell (Jaques Brel)

Algun cop els veiem duent amples barrets
i rústecs abrigalls seguits pel bestiar,
els pastors.
Se'n pugen pel bon temps quan els dies són nets
o cremats per l'estiu se'n baixen fins al pla,
els pastors.
I quan el bestiar s'atura al rierol
es posen a ballar al so d'un flabiol,
els pastors.

N'hi ha que ja són grans, n'hi ha que són tot seny
apleguen al voltant uns vells d'aire ferreny,
els pastors.
Explicant coses d'ells de por ens omplen el pit;
després, durant tres nit, somiem amb neguit,
pels pastors.
És el mateix color, les mateixes cançons,
i la mateixa olor que els seus antics turons.
Els pastors.

I l tothom els aculls, i a tothom fan pensar
els nois volen seguir, les noies somiar.
Els pastors.
Tot seguit ens partim el formatge i el vi;
l'estona que hi passen sembla part del camí
dels pastors.
Es com si fos Nadal: Nadal i el seu tresor
amb nosaltres vingut quan els dies són d'or.
Els pastors.

Després tots ells se'n van amb els amples barrets
i rústecs abrigalls seguits pel bestiar,
els pastors.
Se'n pugen pel bon temps quan els dies són nets
o cremats per l'estiu se'n baixen fins al pla,
els pastors.
I quan el bestiar ja deixa el rierol
reprenen el camí al so d'un flabiol,
els pastors, els pastors, els pastors.

14/01

Cal que Neixin Flors a Cada Instant

Fe no és esperar,
 Fe no és somniar.
 Fe és penosa lluita per l'avui i pel demà.
 Fe és un cop de falç,
 Fe és donar la mà.
 La fe no és viure d'un record passat.

No esperem el blat
 sense haver sembrat,
 no esperem que l'arbre doni fruits sense podar-lo;
 hem de treballar,
 hem d'anar a regar,
 encara que l'ossada ens faci mal.

No somniem passats
 que el vent s'ha emportat.
 Una flor d'avui es marceix just a l'endemà.
 Cal que neixin flors a cada instant.

Fe no és esperar...

Enterrem la nit,
 enterrem la por.
 Apartem els núvols que ens amaguen la claror.
 Fem de veure-hi clar,
 el camí és llarg
 ja no tenim temps d'equivocar-nos.

Cal anar endavant
 sense perdre el pas.
 Cal regar la terra amb la suor del dur treball.
 Cal que neixin flors a cada instant.

Fe no es esperar,
 Fe no es soñar.
 Fe es la penosa lucha para hoy y para mañana.
 Fe es un golpe de hocino,
 fe es dar la mano.
 la fe no nos hará vivir del pasado.

No esperemos el trigo
 sin haber sembrado,
 no esperemos que el árbol dé frutos sin podarlo;
 hemos de trabajar,
 hemos de ir a regarlo,
 aunque los huesos nos hagan daño.

No soñemos pasados
 que el viento se ha llevado.
 Una flor de hoy se marchita justo mañana.
 Es preciso que nazcan flores a cada instante.

Fe no es esperar...

Enterremos el miedo,
 enterremos la noche.
 Apartemos las nubes que nos esconden la luz.
 Hemos de ver claro,
 el camino es largo
 y ya no tenemos tiempo de equivocarnos.

Es preciso ir avanzando
 sin perder el paso.
 Es preciso regar la tierra con el sudor de tu trabajo.
 es preciso que nazcan flores a cada instante.

Lletra i música: Lluís Llach

04/02

L'Estaca

L'avi Siset em parlava
 de bon matí al portal
 mentre el sol esperàvem
 i els carros vèiem passar.

Siset, que no veus l'estaca
 on estem tots lligats?
 Si no podem desfer-nos-en
 mai no podrem caminar!

Si estirem tots, ella caurà
 i molt de temps no pot durar,
 segur que tomba, tomba, tomba
 ben corcada deu ser ja.

Si jo l'estiro fort per aquí
 i tu l'estires fort per allà,
 segur que tomba, tomba, tomba,
 i ens podrem alliberar.

Però, Siset, fa molt temps ja,
 les mans se'm van escorçant,
 i quan la força se me'n va
 ella és més ampla i més gran.

Ben cert sé que està podrida
 però és que, Siset, pesa tant,
 que a cops la força m'oblida.
 Torna'm a dir el teu cant:

Si estirem tots, ella caurà...

Si jo l'estiro fort per aquí...

L'avi Siset ja no diu res,
 mal vent que se l'emportà,
 ell qui sap cap a quin indret
 i jo a sota el portal.

I mentre passen els nous vailets
 estiro el coll per cantar
 el darrer cant d'en Siset,
 el darrer que em va ensenyar.

Si estirem tots, ella caurà...

Si jo l'estiro fort per aquí...

*El viejo Siset me hablaba
 al amanecer, en el portal,
 mientras esperábamos
 la salida del sol
 y veíamos pasar los carros.*

*Siset: ¿No ves la estaca
 a la que estamos todos atados?
 Si no conseguimos
 ligerarnos de ella
 nunca podremos andar.*

*Si tiramos fuerte, la haremos caer.
 Ya no puede durar mucho tiempo.
 Seguro que cae, cae, cae,
 pues debe estar ya bien podrida.*

*Si yo tiro fuerte por aquí,
 y tú tiras fuerte por allí,
 seguro que cae, cae, cae,
 y podremos liberarnos.*

*¡Pero, ha pasado tanto tiempo así!
 Las manos se me están desollando,
 y en cuanto abandono un instante,
 se hace más gruesa y más grande.*

*Ya sé que está podrida,
 pero es que, Siset, pesa tanto,
 que a veces me abandonan
 las fuerzas.
 Repíteme tu canción.*

Si tiramos fuerte...

Si yo tiro fuerte por aquí...

*El viejo Siset ya no dice nada;
 se lo llevó un mal viento.
 -él sabe hacia donde-,
 mientras yo continúo
 bajo el portal.*

*Y cuando pasan
 los nuevos muchachos,
 alzo la voz para cantar
 el último canto
 que él me enseñó.*

Si tiramos fuerte...

Si yo tiro fuerte por aquí...

Lletra : Lluís Llach

04/03

El Bandoler

Era el segle XIX,
amb el nom d'en Joan Serra
es coneix un bandoler
per tothom en La Pera.

Li agradava la sang,
i el xiprer encara recorda
tots els crits que allà han pregat:
pietat, pietat.

- No em mateu,
que tinc dos fills i una esposa,
us daré tot mon diner,
però no em clauveu eixa daga.
No em mateu,
- Reseu l'últim "Crec en Déu".
- Pietat, pietat.

L'endemà,
davant la Verge del Carme,
de genolls està pregant
i a dos ciris encén la flama.
Però altre cop surt del bosc
un gemec que el vent escampa
i el botxí no escoltarà:
pietat, pietat.

- No em mateu,
que tinc dos fills i una esposa,
us daré tot mon diner,
però no em clauveu eixa daga.
No em mateu,
us demano per ma mare!
- Reseu l'últim "Crec en Déu".
- Pietat, pietat.

Però, Joan Serra,
avui t'ha mancat la sort,
dos soldats t'han pres ben fort
i ara estàs entre barrots.
L'endemà de bon matí
veu la forca preparada,
en La Pera dona un crit,
és l'última pregària.

- Quan jo sigui ben mort
i penjat de l'alta forca
i defalleixi mon cor
i m'aneu a posar a la fossa,
que algú resi una pregària
davant la Verge del Carme
i que dos ciris tinguin flama.

Ningú no ho va fer.

*Érase el siglo XIX:
con el nombre de Joan Serra
se conoce un bandolero,
para todos el "La Pera".*

*Le gustaba la sangre
y el ciprés aún recuerda
los gritos que allí han pedido
¡piEDAD, piedad!*

*"No me matéis:
que tengo dos hijos y esposa.
Os daré todo mi dinero,
pero no me clavéis esa daga.*

*¡No me matéis,
os lo pido por mi madre!
"Rezad el último Crec en Dios."
"¡Piedad, piedad!"*

*Por la mañana siguiente
ante la Virgen del Carmen
de rodillas está orando
y de dos cirios enciende la llama.
Pero otra vez surge del bosque
un gemido que el viento extiende
y el verdugo no escuchará,
"¡Piedad, piedad!"*

"No me matéis..."

*Mas Joan Serra
hoy te ha fallado la suerte
dos soldados te han prendido
y ahora estás entre barrotos.
Al día siguiente, de madrugada,
ve la horca preparada.
El "La Pera" lanza un grito.
Es la última plegaria.*

*"Cuando ya esté bien muerto,
colgado de la alta horca,
y desfallezca mi cuerpo
y me pongáis en la fosa
que alguien rece una plegaria
ante la Virgen del Carmen.
Y que dos cirios tengan llama."*

¡Nadie lo hizo!

Lletra i música: Lluís Llach

1/04

Despertar

Obrir els finestrons i esperar un nou dia,
i trobar altre cop entelats els vidres,
com aquests meus ulls, que sovint obliden
que encara hi ha llum per a adreçar la vida.

He d'esborrar les nits de ràbia i de feblesa.
He d'esborrar el pensar que sempre ens toca perdre,
mirar molt més enllà d'aquesta boira espessa.
He d'aprendre a lluitar sense tenir cap eina.

I el pas del temps, hores repetides,
va llaurant la pell cada cop menys lliure.
Sense guanyar res, perdre un tros de vida,
i anar cap al llit fent veure que es somnia.

He d'esborrar les nits de ràbia i de feblesa...

I aquesta cadira coixa i atrotinada,
els vells finestrons i la llarga escala
són la gran mentida, perdre l'esperança.
Per això m'aixeco ara que puc encara.

He d'esborrar les nits de ràbia i de feblesa...

*Abrir los ventanales y esperar un nuevo día,
y encontrar otra vez empañados los cristales,
como estos ojos míos que a menudo olvidan
que aún hay luz para enderezar la vida.*

*Debo borrar las noches de rabia y debilidad.
he de borrar el pensar que siempre nos toca perder,
mirar mucho más allá de esta niebla espesa.
He de aprender a luchar sin tener herramientas.*

*Y el paso del tiempo, horas repetidas,
van labrando la piel cada vez menos libre.
Sin ganar nada, perder un trozo de vida,
e irse a la cama haciendo ver que se sueña.*

Debo borrar las noches de rabia y debilidad...

*Y esta silla coja y estropeada,
los viejos porticones y la larga escalera
son la gran mentira, perder la esperanza
por eso me levanto ahora que aún puedo.*

Debo borrar las noches de rabia y debilidad...

Lletra : Lluís Llach

Lluís Llach en l'actualitat.

04/05

Damunt d'una Terra

Vaiiet, et diuen que a les guerres
tan sols hi ha tristeses,
no s'hi guanya mai.
Damunt d'aquesta terra encesa
tot allò que és feble
vol ignorar els mals.

I en Maurici va escoltant
però segueix a terra sense fer-ne cas,
perquè uns altres li han dit tant
que la seva vida és patir sota el fang...

Recorda les raons que un dia
varen canviar el signe
d'aquell temps passat.
Ell ha marcat la teva vida
amb una ferida
que tu has de curar.

I en Maurici va escoltant
i pensa que ja sap el perquè dels mals.
Però se'n torna, està dubtant,
i altres veus ressonen també al seu voltant.

Vaiiet, no siguis anarquista
i vés a la conquesta
de l'honor més alt,
que al teu costat tindràs la força
que ens porta l'ordre
i ens permet la pau.

I en Maurici sap molt bé
que, si només dubta, poca cosa té.
En Maurici sap què fer,
trobarà als companys i sortirà al carrer.

*Muchacho, te dicen que en las guerras
sólo hay tristezas
nunca se gana.
Sobre esta tierra ardiente
todo lo débil
quiere ignorar el mal.*

*Y Mauricio va escuchando
pero sigue sentado, sin hacer caso
porque otros le han dicho muchas veces
que su vida es padecer bajo el fango...*

*Recuerda las razones que un día
cambiaron el signo
de aquel pasado.
El ha marcado tu vida
con una herida
que tú has de curar.*

*Y Mauricio sigue escuchando
piensa que ya puede saber el porqué del mal.
Pero se vuelve atrás, está dudando,
y otras voces suenan a su alrededor.*

*Muchacho, no seas anarquista
vete a conquistar
los honores más altos
que tendrás a tu lado la fuerza
que nos trae el orden
y nos permite la paz.*

*Y Mauricio sabe muy bien
que si solo duda, poca cosa tiene.
Mauricio sabe que hacer,
encontrará a los compañeros y saldrá a la calle.*

Lletra i música: Lluís Llach

04/06

La Cançoneta (La Gallineta)

La gallineta ha dit que prou,
ja no vull pondre cap més ou,
a fer punyetes aquest sou
que fa tants anys que m'esclavitza.

I si em vénen ganes de fer-ne
em faré venir un restrenyiment,
no tindrà cap més ou calent
el que de mi se n'aprofita.

La gallina ha dit que no,
visca la revolució.

A canvi d'algun gra de blat
m'heu tret la força de volar
però, us ho juro, s'ha acabat!
Tinc per davant tota una vida
i no pateixo pel destí,
que un cop lliurada del botxi
no ha d'haver-hi cap perill
perquè m'entengui amb les veïnes.

La gallina ha dit que no,
visca la revolució.

I els galls que amb mi hauran de dormir
els triaré sans i valents,
que n'estic farta d'impotents
que em fan passar nits avorrides.
Que quedi clar per sempre més,
que jo de verge no en tinc res,
i que, posats a fer, no em ve
d'un segon restrenyiment.

La gallina ha dit que no,
visca la revolució.

*La gallineta ha dicho que ya es suficiente
ya no quiere poner más huevos,
a la porra este jornal
que hace tiempo que me ata.*

*Si me vienen ganas de hacer más huevos
me haré venir un restreñimiento
no tendrán más huevos frescos,
quien de mí se aproveche.*

*La gallina ha dicho no,
viva la revolución.*

*A cambio de algún grano de trigo
me han quitado la fuerza de volar
pero os prometo que se ha acabado
tengo por delante una vida
y no sufro por el destino
que una vez librada al camino
no habrá ninguna dificultad
para que me entienda con las vecinas.*

*La gallina ha dicho no,
viva la revolución.*

*Y los gallos que conmigo dormirán
los buscaré sanos y valiente,
que estoy cansada de impertinentes
y de pasar noches aburridas.
Que quede claro para siempre,
que yo de tonta no tengo nada,
y puestos a hacer no me viene
de un segundo restreñimiento.*

*La gallina ha dicho que no,
viva la revolución.*

Lletra i música: Lluís Llach

Com un Arbre Nu

Com un arbre nu,
com dibuix fet al vent,
com un arbre nu,
jo, l'ocell.

Com del mar un port,
món silent,
cau d'amor,
com del mar un port,
jo, el vaixell.

L' infinit tot d'un cop
i el silenci absolut.
Som el món sencer
i també el no-res.

Tanca els ulls: som esperit.
Obre els ulls: som el cos.
Som la llum del sol,
de la nit la foscor.

Com un llibre blanc
on hi ha escrit el meu nom.
Com un llibre blanc,
jo, aquell mot.

Com una cançó,
joc del so,
joc del to.
Com una cançó,
jo, l'acorde.

*Como un árbol desnudo,
como dibujo hecho al viento,
como un árbol desnudo,
yo, el pájaro.*

*Como del mar un puerto,
mundo silencioso,
guardia de amor,
como del mar un puerto,
yo, la nave.*

*El infinito a la vez
y el silencio absoluto.
Somos el mundo entero
y también la nada.*

*Cierra los ojos: somos espíritu.
Abre los ojos: somos el cuerpo.
Somos la luz del sol
de la noche la oscuridad.*

*Como un libro blanco
donde está escrito mi nombre.
como un libro blanco,
yo, aquella palabra.*

*Como una canción,
juego del sonido,
juego del tono.
Como una canción,
yo, el acorde.*

Lletra i música: Lluís Llach

Lluís Llach, un home
de la Nova Cançó.

04/08

El Jorn dels Miserables

Que poques paraules tinc,
i les que us dic són tan gastades...
Caldrà buscar nous camins
on no calguin les paraules.

Que poca força que tinc:
tants de cops l'he malmenada...
La vull tota per demà,
quan la gesta porti l'alba.

Quanta ràbia que tinc,
potser cal ser gos des d'ara;
quanta ràbia que tinc
i no vull pas oblidar-la.

Que poca esperança tinc,
i potser caldrà deixar-la,
que no sigui que esperar
ens allunyi més dels actes.

Quanta misèria que tinc
sota els peus damunt l'espàtlla,
i la vull guardar amb mi
fins al jorn dels miserables.

*Que pocas palabras tengo,
y las que os digo son tan gastadas...
Será necesario buscar nuevos caminos
en donde no sean preciso palabras.*

*Que poca fuerza tengo;
tantas veces la he mal encaminado.
La quiero toda para mañana
cuando la gesta lleve el alba.*

*Cuanta rabia que tengo,
tal vez es necesario ser perro desde ahora;
cuanta rabia que tengo
y no quiero olvidarla.*

*Que poca esperanza tengo,
y tal vez será necesario dejarla
que no sea que esperar
nos aleje más de los actos.*

*Cuanta miseria que tengo
debajo de mis pies, encima de mi espalda,
i la quiero guardar conmigo
hasta el día de los miserables*

Lletra i música: Lluís Llach

Detall de les mans
de Lluís Llach tocant el piano.

04/09

Vaixell de Grècia

Si per les albes veieu passar un vaixell
besant les aigües del mar bressol, dels déus,
feu-li senyal, que pugui veure on som
i caminar amb nosaltres cap al nord.

Si no duu xarxa, ni orsa, ni timó,
no penseu mai que ho hagi perdut tot,
que el poble sempre podrà inflar el velam
per guanyar onades fetes de por i de sang.

Vaixell que plores igual que plora el meu,
que duus la pena i el dol que porta el meu,
vaixell de Grècia, que no t'enfonsi el tro,
infla les velas que anem al mateix port.

*Si al amanecer veis salir una nave
besando las aguas del mar, cuna de los dioses,
hacedle señal, que quiere ver donde nos hallamos
y navegar con nosotros hacia el norte.*

*Si no lleva red, ni orsa, ni timón
no penseis que se ha perdido el bote,
que siempre la gente podrá hinchar las velas
y ganar olas hechas de miedo y sangre.*

*Nave que lloras igual que yo,
que llevas la pena y el dolor que yo,
Nave de Grecia que no te hunda el trueno,
hincha las velas que vamos al mismo puerto.*

Lletra i música: Lluís Llach

Lluís Llach en un dels seus primers concerts.

Que Tinguem Sort

Si em dius adéu,
vull que el dia sigui net i clar,
que cap ocell
trenqui l'harmonia del seu cant.

Que tinguis sort
i que trobis
el que t'ha mancat en mi.

Si em dius "et vull",
que el sol faci el dia molt més llarg,
i així, robar
temps al temps d'un rellotge aturat.

Que tinguem sort,
que trobem
tot el que ens va mancar ahir.

I així pren tot el fruit que et pugui donar
el camí que, a poc a poc, escrius per a demà.
Què demà mancarà el fruit de cada pas:
per això, malgrat la boira, cal caminar.

Si vénis amb mi,
no demanis un camí planer,
ni estels d'argent,
ni un demà ple de promeses,
sols un poc de sort,
i que la vida ens doni un camí
ben llarg.

*Si me dices adiós
quiero que el día sea limpio y claro,
que ningún pájaro
rompa la armonía de su canto.*

*Que tengas suerte
y que encuentres
lo que te ha faltado en mí.*

*Si me dices "te quiero",
que el sol haga el día mucho más largo,
y así, robar
tiempo al tiempo de un reloj parado.*

*Que tengamos suerte,
que encontremos
todo lo que nos faltó ayer.*

*Y así toma todo el fruto que pueda dar
el camino que, poco a poco, escribes para mañana.
Que mañana faltará el fruto de cada paso:
por eso, a pesar de la niebla, debes caminar.*

*Si vienes conmigo
no pidas un camino llano
ni estrellas de plata
ni una mañana llena de promesas,
solamente un poco de suerte,
y que la vida nos dé un camino
bien largo.*

Lletra: Lluís Llach

04/11

Venim del Nord, Venim del Sud...

Venim del nord,
venim del sud,
de terra endins,
de mar enllà,
i no creiem en les fronteres
si darrera hi ha un company
amb les seves mans esteses
a un pervindre alliberat.
I caminem per poder ser
i volem ser per caminar.

Venim del nord,
venim del sud,
de terra endins,
de mar enllà,
i no ens mena cap bandera
que no es digui llibertat,
la llibertat de vida plena
que és llibertat dels meus companys.
I volem ser per poder ser
i caminar per poder ser.

Venim del nord,
venim del sud,
de terra endins,
de mar enllà,
i no sabem himnes triomfals
ni marcar el pas del vencedor,
que si la lluita és sagnant
serà amb vergonya de la sang.
I caminem per poder ser
i volem ser per caminar.

Venim del nord,
venim del sud,
de terra endins,
de mar enllà,
seran inútils les cadenes
d'un poder sempre esclavitzant,
quan és la vida mateixa
que ens obliga a cada pas.
I caminem per poder ser
i volem ser per caminar.

Venimos del norte,
venimos del sur,
de tierra adentro,
de allende el mar
y no creemos en fronteras
si un compañero está detrás
con sus dos manos abiertas
a una mañana liberado.
Y caminamos para poder ser
y queremos ser para caminar.

Venimos del norte,
venimos del sur,
de tierra adentro,
de allende el mar
y no nos conduce ninguna bandera
que no se llame libertad,
la libertad de vida plena

Venimos del norte,
venimos del sur,
de tierra adentro,
de allende el mar
y no sabemos himnos triunfales
ni marcar el paso con el vencedor,
que si el combate es sangriento
nos avergonzaremos de la sangre vertida.
Y queremos ser para caminar
y caminar para poder ser.

Venimos del norte,
venimos del sur,
de tierra adentro,
de allende el mar
serán inútiles las cadenas
de un poder siempre esclavizante
porque es la vida misma
la que nos obliga a dar cada paso.
Y caminamos para poder ser
y queremos ser para caminar.

Lletra i música:
Lluís Llach

7/12

Maremar

Lletra i música: Lluís Llach

Maremar, feu-vos present
a l'altar del meu paisatge.
Maremar, que els antics déus
avui són molt lluny de casa.
Un tro per la recança,
un port per la ferida,
i per l'amor, la cala.

Maremar, doneu-nos vent.
Hi ha demà i vela blanca.
Maremar, i si pot ser
ni oragà, ni massa calma.
Que el temps és curt i passa
com una estranya dansa
de pas sense petjada.

Mira com ve l'aire
que et vol convidar al seu ball.
Gira i vés enlaire,
núvol d'esperança blanc.
Pren-lo i embriaga't
amb la seva flaire
com només ho fa un amant.
Mira com ve l'aire
que et vol convidar al seu ball.

Maremar, doneu-nos pau,
però amb el tremp de l'olivera.
Que no posa mai el seu ramatge verd-blau
a la mà d'aquell que la voldria sotmesa.
Que omplim d'estels la barca,
però que un pesat bagatge
no ens malmeni les xarxes.

Mira com ve l'aire
que et vol convidar al seu ball.
Gira i vés enlaire,
núvol d'esperança blanc.
Pren-lo i embriaga't
amb la seva flaire
com només ho fa un amant.
Mira com ve l'aire
que et vol convidar al seu ball.

Madremar, haceos presente
en el altar de mi paisaje.
Madremar, que los antiguos dioses
está hoy muy lejos de casa
un trueno para la pereza
un puerto para la herida
y para el amor, la cala.

Madremar, dadnos el viento
existe el mañana y la vela blanca.
Madremar, y si puede ser
ni huracán, ni demasiada calma.
Que el tiempo es corto, y pasa
como una extraña danza
de paso que no deja pisada.

Mira cómo viene el aire
que te quiere invitar a su baile.
Gira y levanta el vuelo.
Nube de esperanza blanca.
Tómalo y embriégate
con su aroma
como solamente hace un amante.
Mira cómo viene el aire
que te quiere invitar a su baile.

Madremar, dadnos la paz
pero con el temple del olivo
que no deja nunca su verdeazul ramaje
en la mano de aquel que lo querría sometido
que llenamos de estrellas la barca
pero que un pesado equipaje
no estropee nuestras redes.

Mira como viene el aire
que te quiere invitar a su baile.
Gira y levanta el vuelo,
nube de esperanza blanca.
Tómalo y embriégate
con su aroma
como solamente hace un amante
mira cómo viene el aire
que te quiere invitar a su baile.

04/13

Cant de l'Enyor

Ni que només fos
per veure't la claror dels ulls mirant el mar.
Ni que només fos
per sentir el freu d'una presència.
Ni que només fos
poder-nos dir un altre adéu serenament.

Ni que només fos
pel suau lliscar d'un temps perdut al teu costat.
Ni que només fos
recórrer junts el bell jardí del teu passat.
Ni que només fos
perquè sentíssis com t'enyoro.
Ni que només fos
per riure junts la mort.

Ni que només fos
poder-nos dir un altre adéu serenament.
Ni que només fos
perquè sentíssis com t'enyoro.
Ni que només fos
per riure junts la mort.

*Aunque solo fuese
para ver la claridad de tus ojos mirando al mar.
Aunque solo fuese
por sentir el roce de una presencia.
Aunque solo fuese
para poder decirnos otro adiós serenamente.*

*Aunque solo fuese
por el suave deslizarse de un tiempo perdido a tu lado.
Aunque solo fuese
recorrer juntos el bello jardín de tu pasado.
Aunque solo fuese
para que sintieses cómo te añoro.
Aunque solo fuese
para reír juntos la muerte.*

*Aunque solo fuese
para decirnos otro adiós serenamente.
Aunque solo fuese
para que sintieses cómo te añoro.
Aunque solo fuese
para reír juntos la muerte.*

Lletra : Lluís Llach

Lluís Llach
amb Mònica Barfallo
preparant un espectacle

04/14

ARA QUE TINC VINT ANYS J. M. Serrat

Ara que tinc vint anys,
ara que encara tinc força,
que no tinc l'ànima morta,
i em sento bullir la sang.
Ara que em sento capaç
de cantar si un altre canta.
Avui que encara tinc veu
i encara puc creure en déus...

Vull cantar les pedres, la terra, l'aigua,
el blat i el camí, que vaig trepitjant.
A la nit, al cel, a aquest mar tan nostre,
i al vent que al matí ve a besar-me el rostre.
Vull alçar la veu, per una tempesta,
per un raig de sol,
o pel rossinyol que ha de cantar al vespre.

Ara que tinc vint anys,
ara que encara tinc força
que no tinc l'ànima morta,
i em sento bullir la sang.
Ara que tinc vint anys,
avui que el cor se m'embala,
per un moment d'estimar,
o en veure un infant plorar...

Vull cantar l'amor. El primer. El darrer.
El que et fa patir. El que vius un dia.
Vull plorar amb aquells que es troben tots sols.
Sense cap amor van passant pel món.
Vull alçar la veu, per cantar als homes
que han nascut dempeus,
que viuen dempeus,
i que dempeus moren.
Vull i vull i vull cantar.
Avui que encara tinc veu.
Qui sap si podré demà.
Però avui només tinc vint anys.
Avui encara tinc força,
i no tinc l'ànima morta,
i em sento bullir la sang...

LA TIETA

J. M. Serrat

La despertarà el vent d'un cop als finestrans.

És tan llarg i ample el llit... I són freds els llençols...

Amb els ulls mig tancats, buscarà un altra mà
sense trobar ningú, com ahir, com demà.

La seva soledat és el fidel amant

que coneix el seu cos plec a plec, pam a pam...

Escollarà el miol d'un gat castrat i vell

que en els seus genolls dorm els llargs vespres d'hivern.

Hi ha un missal adormit damunt la tauleta

i un got d'aigua buit quan es lleva la tieta.

Un mirall esquerdat li dirà: "Ja et fas gran".

"Com ha passat el temps! Com han volat els anys!

Com somnis de jovent pels carrers s'han perdut!

Com s'arruga la pell, com s'ensorren els ulls!..."

La portera, dibuixarà un somris:

És l'orgull de qui té algú per escalfar-li el llit.

Cada dia el mateix: Agafar l'autobús

per treballar al despatx d'un advocat gandul,

amb qui en un altre temps ella es feia l'estreta.

D'això fa tant de temps... Ni ho recorda la tieta.

La que sempre té un plat quan arriba Nadal.

La que no vol ningú si un bon dia pren mal.

La que no té més fills que els fills dels seus germans.

La que diu: "Tot va bé". La que diu: "Tantseval".

I el Diumenge de Rams comprarà al seu fillol

un palmó llarg i blanc i un parell de mitjons

i a l'església tots dos faran com fa el mossèn

i lloaran Jesús que entra a Jerusalem...

Li darà vint durets per obrir una llibreta:

Cal estalviar els diners com sempre ha fet la tieta.

I un dia s'ha de morir, més o menys com tothom,

i se l'endurà una grip cap al forat profund.

Llavors ja haurà pagat el nínxol i el taüt,

els salms dels capellans, les misses de difunts

i les flors que seguiran el seu enterrament;

són coses que sovint les oblida, la gent,

i fan bonic les flors amb negres draps penjant

i al darrera uns amics, descoberts fa un instant

i una esquila que diu... "Ha mort la senyoreta...

... descansi en pau. AMEN" ... i oblidarem la tieta.

04/16

ME'N VAIG A PEU

J. M. Serrat

Cal oblidar la teulada vermella

i la finestra amb flors.

L'escala fosca i la imatge vella

que s'amagava en un racó.

I el llit de fusta negra i foradada

i els teus llençols tan nets

i l'arribar suau d'una matinada

que et desperta més vella.

Però no vull que els teus ulls plorin:

digue'm adéu.

El camí fa pujada

i me'n vaig a peu.

Cal dir adéu a la porta que es tanca

i no hem volgut tancar.

Cal omplir el pit i cantar una tonada

si el fred de fora et fa tremolar.

Cal no escoltar aquest gos que ara borda

lligat en un pal sec,

i oblidar tot d'una la teva imatge

i aquest petit indret.

Però no vull que els teus ulls plorin:

digue'm adéu.

El camí fa pujada

i me'n vaig a peu.

Cal carregar la guitarra a l'esquena

i tornar a fer el camí

que un vespre gris remuntant la carena

em va dur fins ací.

Les ones han d'esborrar les petjades

que deixo en el teu port.

Me'n vaig a peu, el camí fa pujada

i a les vores hi ha flors.

COM HO FA EL VENT

Jo vaig néixer com neix la brisa a la vora del mar,
amic del sol i la pluja vaig aprende a volar.

Com ho fa el vent.

I és així com jo vull viure.

Com ho fa el vent,

el vent que es mou i que és lliure entre la gent.

I vaig créixer buscant uns versos que va tapar la pols
i arrossegant les fulles seques mortes per la tardor.

Com ho fa el vent.

No he nascut per llosa de marbre i jeure al damunt d'un mort;
la terra sols atrapa l'arbre,
jo vaig de port en port.

Com ho fa el vent.

Obre'm, nina, la teva porta, obre'm i deixa'm passar,
res no ha de saber ningú.

Escolta: me n'airé demà.

Com ho fa el vent.

I així sense mirar endarrera, m'heu de veure passar;
res no us deixo, ningú no m'espera...
me'n puc anar i tornar.

PARAULES D'AMOR

Ella em va estimar tant...

Jo me l'estimo encara.

Plegats vam travessar
una porta tancada.

Ella, com us ho podré dir,
era tot el meu món, llavors
quan en la llar cremàvem
només paraules d'amor...

Paraules d'amor senzilles i tendres.

No en sabíem més, teníem 15 anys.

No havíem tingut massa temps per aprendre'n,
tot just despertàvem del son dels infants.

En teníem prou amb tres frases fetes
que havíem après d'antics comedians.
D'històries d'amor, somnis de poetes,
no en sabíem més, teníem 15 anys...

Ella qui sap on és,

ella qui sap on para.

La vaig perdre i mai més
no he tornat a trobar-la.

Però sovint en fer-se fosc
de lluny m'arriba una cançó.
Velles notes, vells acords,
velles paraules d'amor.
Paraules d'amor senzilles...

Mentre jo canto, de matinada
la vila és adormida encara.
S'han despertat mullades les fulles
del camp d'alfals vei.
S'espolsen l'aigua de la rosada
mentre arriba la matinada
i el sol que les escalfi
fins que les tallin d'un cop de falç.
Alcen la testa
mullada i fresca.
Per a caure a terra massa temps hi ha.

Dintre la vila ja plora un nen
i pels afores corren els bens.

I amb el sarró i la bôta a l'esquena,
amb un bastó a la mà
se'n va el pastor i el seu gos d'atura,
se'n van cap unes altres pastures.
Trencant rius i cabanyes
a les muntanyes volen tornar.
Surt amb l'aurora,
cal sortir d'hora:
el camí que han de fer és molt llarg.

Cap a la vila ja ve el pagès,
la bossa buida i el carro ple.

De roig tomàtec i de verdures
collides del seu hort.
La mula sua, el carro crida
i l'home tanca els ulls i somnia
mentre el sol es lleva
d'un llit d'alzines, enlluernant
a les velletes
que, pansidetes,
cap a l'església van caminant.

I ara jo canto de matinada.
La vila és adormida encara.

J. M. Serrat

CANÇÓ DE MATINADA

Ens ho ha de dir la veu tremolosa
i trista d'un campanar.
Un cop de llum i el crit d'una garsa
que ha despertat amb fam i busca
per entre blats i civades
qualsevol cosa per omplir el pap.
O potser el gall
que dins la cort canta.
La nit és morta, i ja es fa clar.

3. EL PAÍS BASC

Rainion

Tots els colors del verd
sota un cel de plom
que el sol vol trencar.
Tots els colors del verd
en aquell mes de maig.

Portava el vent la força
d'un poble que ha sofert tant.
Portava la força el vent
d'un poble que ens han amagat.

Tots els colors del verd
sota un cel ben tancat.

I l'aigua és sempre vida
entre muntanyes i valls.
I l'aigua és sempre vida
sota la grisor del cel.

Tots els colors del verd
en aquell mes de maig.

És tan vell i arrelat,
tan antic com el temps
el dolor d'aquella gent.
És tan vell i arrelat
com tots els colors del verd
en aquell mes de maig.

Tots els colors del verd,
gora Euskadi, diuen fort
la gent, la terra i el mar
allà al País Basc.

21

1. JO VINC D'UN SILENCI

Raimon

Jo vinc d'un silenci
antic i molt llarg
de gent que va alçant-se
des del fons dels segles
de gent que anomenen
classes subalternes,
jo vinc d'un silenci
antic i molt llarg.

Jo vinc de les places
i dels carrers plens
de xiquets que juguen
i de vells que esperen,
mentre homes i dones
estan treballant
als petits tallers,
a casa o al camp.

Jo vinc d'un silenci
que no és resignat,
d'on comença l'horta
i acaba el secà,
d'esforç i blasfèmia
perquè tot va mal:
qui perd els orígens
perd identitat.

Jo vinc d'un silenci
antic i molt llarg,
de gent sense místics
ni grans capitans,
que viuen i moren
en l'anonimat,
que en frases solemnes
no han cregut mai.

Jo vinc d'una lluita
que és sorda i constant,
jo vinc d'un silenci
que romprà la gent

que ara vol ser lliure
i estima la vida,
que exigeix les coses
que li han negat.

Jo vinc d'un silenci
antic i molt llarg,
jo vinc d'un silenci
que no és resignat,
jo vinc d'un silenci
que la gent romprà,
jo vinc d'una lluita
que és sorda i constant.

24/22

7. VELES E VENTS HAN MOS DESIGS COMPLIR

Ausiàs March
Raimon

Veles e vents han mos desigs complir,
faent camins dubtosos per la mar.
Mestre i ponent contra d'ells veig armar;
xaloc, llevant, los deuen subvenir
ab llurs amics lo grec e lo migjorn,
fent humils precs al vent tramuntanal
que en son bufar los sia parcial
e que tots cinc complesquen mon retorn.

Bullirà el mar com la cassola en forn,
mudant color e l'estat natural,
e mostrarà voler tota res mal
que sobre si atur un punt al jorn.
Grans e pocs peixs a recors correran
e cercaran amagatalls secrets:
fugint al mar, on són nodrits e fets,
per gran remei en terra eixiran.

Amor de vós jo en sent més que no en sé,
de què la part pitjor me'n romandrà;
e de vós sap lo qui sens vós està.
A joc de daus vos acompanyaré.

lo tem la mort per no ser-vos absent,
perquè amor per mort és anul·lat:
mas jo no creu que mon voler sobrat
pusca esser per tal departiment.
Jo só gelós de vostre escàs voler,
que, jo morint, no meta mi en oblit.
Sol est pensar me tol del món delit,
car nós vivint, no creu se pusca fer:

après ma mort, d'amar perdau poder,
e sia tost en ira convertit.
E, jo forçat d'aquest món ser eixit,
tot lo meu mal serà vós no veer.

Amor, de vós jo en sent més que no en sé,
de què la part pitjor me'n romandrà,
e de vós sap lo qui sens vós està:
A joc de daus vos acompanyaré.

